

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

DỰ THẢO ngày 29 8 2025

TỜ TRÌNH
Dự án Luật Thuế thu nhập cá nhân (sửa đổi)

Kính gửi: Chính phủ

Thực hiện quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, thực hiện Nghị quyết số 92/2025/UBTVQH15 ngày 01/8/2025 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội (UBTVQH) về điều chỉnh Chương trình lập pháp năm 2025 của Quốc hội, Bộ Tài chính kính trình Chính phủ dự án Luật Thuế thu nhập cá nhân (TNCN) (sửa đổi) như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT XÂY DỰNG LUẬT THUẾ TNCN (SỬA ĐỔI)

1. Cơ sở chính trị, pháp lý

Luật Thuế TNCN hiện hành được Quốc hội khóa XII tại kỳ họp thứ 2 thông qua ngày 21/11/2007 thay thế Pháp lệnh thuế thu nhập đối với người có thu nhập cao và chính thức có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2009. Trong quá trình thực hiện, để tháo gỡ kịp thời những vướng mắc phát sinh, phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội (KT-XH) trong từng giai đoạn, Luật Thuế TNCN đã được sửa đổi, bổ sung 07 lần tại các Luật: Luật số 26/2012/QH13 sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thuế TNCN áp dụng từ 01/7/2013; Luật số 71/2014/QH13 sửa đổi, bổ sung một số điều của các Luật về thuế (trong đó có Luật Thuế TNCN) áp dụng từ ngày 01/01/2015; Luật Đất đai số 31/2024/QH15; Luật Thuế giá trị gia tăng số 48/2024/QH15; Luật số 56/2024/QH15 sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Chứng khoán, Luật Kế toán, Luật Kiểm toán độc lập, Luật Ngân sách nhà nước, Luật Quản lý, sử dụng tài sản công, Luật Quản lý thuế, Luật Thuế thu nhập cá nhân, Luật Dự trữ quốc gia, Luật Xử lý vi phạm hành chính; Luật Công nghiệp công nghệ số 71/2025/QH15, Luật Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo số 93/2025/QH15.

Ngoài ra, UBTVQH cũng đã ban hành Nghị quyết số 954/2020/UBTVQH14 ngày 02/6/2020 về điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh của thuế TNCN, áp dụng từ kỳ tính thuế năm 2020.

Qua đánh giá kết quả thực hiện thời gian qua, có thể thấy chính sách thuế TNCN đã thể hiện và phát huy được vai trò là công cụ quan trọng trong việc thực hiện chính sách điều tiết, phân phối lại thu nhập trong xã hội, từng bước thu

chính cho phù hợp với quy định của Luật Đất đai năm 2024, Luật số 56/2024/QH15 ngày 29/11/2024 của Quốc hội sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Chứng khoán, Luật Kế toán, Luật Kiểm toán độc lập, Luật Ngân sách Nhà nước, Luật Quản lý, sử dụng tài sản công, Luật Quản lý thuế, Luật Thuế TNCN, Luật Dự trữ quốc gia, Luật Xử lý vi phạm hành chính... và gần đây là Nghị quyết số 193/2025/QH15 ngày 19/02/2025 của Quốc hội về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc biệt tạo đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia; Nghị quyết số 197/2025/QH15 ngày 17/5/2025 của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đặc biệt tạo đột phá trong xây dựng và tổ chức thi hành pháp luật; Nghị quyết số 198/2025/QH15 ngày 17/5/2025 của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đặc biệt phát triển kinh tế tư nhân. Qua đó, đảm bảo tính đồng bộ của hệ thống pháp luật.

Bên cạnh đó, một số quy định về phạm vi, đối tượng chịu thuế trong Luật Thuế TNCN chưa bao quát được các khoản thu nhập chịu thuế mới phát sinh; mức điều tiết thu nhập của một số loại thu nhập qua quá trình thực hiện cũng đã bộc lộ vướng mắc nên cần phải có những sự điều chỉnh cho phù hợp với xu hướng cải cách thuế quốc tế hiện nay và trong mối tương quan với các nguồn thu nhập khác nhau của cá nhân để thực hiện mở rộng cơ sở thuế và đảm bảo động viên hợp lý nguồn lực cho NSNN.

Trong giai đoạn vừa qua, hội nhập kinh tế quốc tế đã trở thành một trong những động lực quan trọng để phát triển đất nước, thu hút nguồn nhân lực, nguồn vốn, nguồn công nghệ cao, nâng cao nhận thức và cải thiện năng lực của các doanh nghiệp trong nền kinh tế. Cạnh tranh về nguồn nhân lực, đặc biệt là nhân lực khoa học công nghệ, nhân lực chất lượng cao giữa các quốc gia ngày càng gay gắt. Cùng với đó, sự xuất hiện của những khoản thu nhập phát sinh qua các mô hình kinh doanh mới, hoạt động thương mại điện tử qua biên giới cũng đang đặt ra một số yêu cầu đối với việc hoàn thiện hệ thống chính sách thuế TNCN. Gần đây, nhiều quốc gia trên thế giới, bao gồm cả các nước phát triển và đang phát triển, đã liên tục đưa ra các biện pháp cải cách về chính sách thuế TNCN để thích ứng với các xu thế này.

Theo đó, Luật Thuế TNCN hiện hành cũng cần phải được rà soát để sửa đổi, bổ sung cho phù hợp với bối cảnh KT-XH trong nước những năm tới đây cũng như xu thế cải cách chính sách thuế TNCN trên thế giới hiện nay. Qua đó, góp phần phát huy hiệu quả vai trò của sắc thuế này trong tổng thể hệ thống chính sách thuế của Việt Nam; thực hiện động viên hợp lý, hiệu quả nguồn lực cho NSNN để cùng với các nguồn lực khác đáp ứng ngày càng tốt hơn các nhiệm vụ chi NSNN, nhất là chi cho công tác xóa đói, giảm nghèo, đảm bảo an sinh xã hội và hỗ trợ cho các địa phương khó khăn.

II. MỤC ĐÍCH BAN HÀNH, QUAN ĐIỂM XÂY DỰNG DỰ ÁN LUẬT THUẾ TNCN (SỬA ĐỔI)

1. Mục đích ban hành Luật Thuế TNCN (sửa đổi)

- Thực hiện mở rộng cơ sở thuế; rà soát sửa đổi, bổ sung các quy định về người nộp thuế, thu nhập chịu thuế; nghiên cứu điều chỉnh ngưỡng cũng như

mức thuế suất thuế TNCN đối với một số loại thu nhập để đảm bảo phù hợp với bản chất của từng loại thu nhập và mục tiêu điều tiết của thuế TNCN.

- Nghiên cứu điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh đối với người nộp thuế và người phụ thuộc, sửa đổi, bổ sung các quy định liên quan đến một số khoản giảm trừ đặc thù cho phù hợp với bối cảnh mới; giảm số bậc thuế của Biểu thuế suất lũy tiến từng phần áp dụng đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công để góp phần đơn giản hóa biểu thuế.

- Nghiên cứu sửa đổi, bổ sung quy định về miễn, giảm thuế TNCN cho phù hợp với yêu cầu phát triển KT-XH của đất nước giai đoạn tới đây và thông lệ quốc tế, góp phần thực hiện các chủ trương của Đảng và nhà nước về thu hút nhân lực công nghệ cao, thực hiện các mục tiêu về tăng trưởng xanh và phát triển bền vững.

- Đơn giản trong thực hiện chính sách thuế TNCN cho cả người nộp thuế và cơ quan quản lý thuế, ngăn chặn các hành vi trốn, tránh thuế.

- Khắc phục có hiệu quả các bất cập, vướng mắc phát sinh từ việc thực hiện Luật Thuế TNCN hiện hành để đảm bảo tính minh bạch, dễ hiểu, dễ thực hiện Luật.

2. Quan điểm xây dựng Luật Thuế TNCN (sửa đổi)

- Cụ thể hóa kịp thời, đầy đủ các chủ trương, định hướng của Đảng, Quốc hội về cải cách chính sách thuế, nhất là Nghị quyết số 07-NQ/TW ngày 18/11/2016 của Bộ Chính trị, Chiến lược phát triển KT-XH 10 năm 2021- 2030, Phương hướng nhiệm vụ phát triển KT-XH 5 năm 2021- 2025 và Nghị quyết số 23/2021/QH15 ngày 28/7/2021 của Quốc hội, Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia, Nghị quyết số 59-NQ/TW ngày 24/01/2025 của Bộ Chính trị về hội nhập quốc tế trong tình hình mới, Nghị quyết số 66-NQ/TW ngày 30/4/2025 của Bộ Chính trị về đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới, Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 04/5/2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân.

- Bám sát các mục tiêu, định hướng được xác định trong Chiến lược cải cách hệ thống thuế đến năm 2030 đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt theo Quyết định số 508/QĐ-TTg ngày 23/4/2022.

- Kế thừa và phát huy những quy định đã mang lại tác động tích cực đến KT-XH của Luật Thuế TNCN hiện hành; đồng thời, sửa đổi, bổ sung những quy định đang là vướng mắc, không còn phù hợp để kịp thời giải quyết những vấn đề bất cập phát sinh trong thực tế, đảm bảo quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của cá nhân người nộp thuế cũng như yêu cầu phát triển KT-XH của đất nước.

- Đảm bảo mục tiêu hội nhập kinh tế quốc tế, phù hợp với xu hướng phát triển, thúc đẩy cải cách thủ tục hành chính.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ ÁN LUẬT THUẾ TNCN (SỬA

ĐỔI)

- Ngày 01/8/2025, UBTVQH đã ban hành Nghị quyết số 92/2025/UBTVQH về điều chỉnh Chương trình lập pháp năm 2025 của Quốc hội. Theo đó, Luật Thuế TNCN (sửa đổi) đã được đưa vào Chương trình lập pháp năm 2025, trình Quốc hội xem xét, thông qua tại kỳ họp thứ 10 (tháng 10/2025).

- Thực hiện Chương trình lập pháp năm 2025 của Quốc hội, Bộ Tài chính đã thành lập Tổ soạn thảo Dự án Luật Thuế TNCN (sửa đổi) (Quyết định số 2832/QĐ-BTC ngày 15/8/2025). Tổ soạn thảo đã tiến hành các hoạt động triển khai nghiên cứu xây dựng dự án Luật Thuế TNCN (sửa đổi) theo quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

- Ngày 17/7/2025, Bộ Tài chính đã có công văn số 10899/BTC-CST lấy ý kiến các các Đoàn đại biểu Quốc hội, các Bộ, ngành, địa phương, Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam, trong đó có 06 Bộ phái lấy ý kiến theo quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, bao gồm: Bộ Tư pháp, Bộ Tài chính, Bộ Ngoại giao, Bộ Công An, Bộ Quốc phòng và Bộ Nội vụ.

Đồng thời đã đăng tải toàn bộ dự thảo Hồ sơ dự án Luật Thuế TNCN (sửa đổi) trên Cổng thông tin điện tử của Chính phủ, Cổng thông tin điện tử của Bộ Tài chính để lấy ý kiến rộng rãi trong nhân dân, các cá nhân, tổ chức liên quan.

- Bộ Tài chính đã nhận được tổng số 381 văn bản tham gia ý kiến (18/34 Đoàn đại biểu Quốc hội; 17/22 Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ; 21/34 địa phương, 325 ý kiến của Hiệp hội, doanh nghiệp, các cơ quan, đơn vị, tổ chức và cá nhân (gửi trực tiếp và gửi qua Cổng thông tin Điện tử Chính phủ)) và đã thực hiện giải trình, tiếp thu đầy đủ các ý kiến tham gia và hoàn chỉnh hồ sơ gửi xin ý kiến thẩm định Bộ Tư pháp.

Ngày ..., hồ sơ dự án Luật Thuế TNCN (sửa đổi) đã được Hội đồng thẩm định do Bộ Tư pháp thành lập tiến hành thẩm định và có Báo cáo thẩm định. Tổ soạn thảo đã nghiên cứu, tiếp thu ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp, chỉnh lý dự thảo Luật và các tài liệu kèm theo để trình Chính phủ (Bộ Tài chính đã có Tờ trình Chính phủ số .../TTr-BTC về dự án Luật).

Ngày ..., Chính phủ đã tổ chức họp về dự án Luật Thuế TNCN (sửa đổi).

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO LUẬT THUẾ TNCN (SỬA ĐỔI)

1. Phạm vi điều chỉnh, đối tượng áp dụng

- Phạm vi điều chỉnh: Dự thảo Luật Thuế TNCN (sửa đổi) quy định về người nộp thuế, thu nhập chịu thuế, thu nhập được miễn thuế, giảm thuế và căn cứ tính thuế TNCN.

- Đối tượng áp dụng: Người nộp thuế là các cá nhân cư trú và không cư trú có thu nhập chịu thuế TNCN; Tổ chức, cá nhân trả thu nhập chịu thuế TNCN; Cơ quan quản lý thuế, cơ quan nhà nước, tổ chức, cá nhân khác có liên

quan đến việc thực hiện chính sách thuế TNCN.

2. Bố cục của dự thảo Luật

Dự thảo Luật Thuế TNCN (sửa đổi) gồm 04 Chương, 28 Điều, cụ thể như sau:

Chương I. Những quy định chung, gồm 05 Điều (từ Điều 1 đến Điều 5).

Chương II. Căn cứ tính thuế đối với cá nhân cư trú, gồm 13 Điều (từ Điều 6 đến Điều 18).

Chương III. Căn cứ tính thuế đối với cá nhân không cư trú, gồm 09 Điều (từ Điều 19 đến Điều 27).

Chương IV. Điều khoản thi hành, gồm 01 Điều (Điều 28).

3. Nội dung cơ bản

3.1. Những nội dung sửa đổi, hoàn thiện (7 nội dung)

(1) Về thu nhập chịu thuế TNCN và cách tính thuế đối với từng loại thu nhập

Việc hoàn thiện quy định liên quan đến thu nhập chịu thuế thu nhập cá nhân và cách tính thuế đối với từng loại thu nhập chịu thuế phù hợp với chủ trương của Đảng và Nhà nước, tạo thuận lợi hơn cho người nộp thuế và cơ quan thuế trong việc tuân thủ pháp luật về thuế TNCN, thúc đẩy cải cách hành chính và phù hợp với thông lệ quốc tế. Cụ thể:

- Sửa đổi, hoàn thiện quy định về cách tính thuế đối với từng loại thu nhập, kết cấu lại và điều chỉnh tên một số điều để tương ứng với nội dung sửa đổi

Luật Thuế TNCN hiện hành kết cấu riêng phần thu nhập chịu thuế (từ Điều 11 đến Điều 18), thu nhập tính thuế (Điều 21) và thuế suất (đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công áp dụng theo Biểu thuế lũy tiến từng phần tại Điều 22; đối với các loại thu nhập từ đầu tư vốn, chuyển nhượng vốn, chuyển nhượng bất động sản, bản quyền, nhượng quyền thương mại, trúng thưởng, thừa kế, quà tặng áp dụng theo Biểu thuế toàn phần tại Điều 23).

Từ 01/01/2015, Luật số 71/2014/QH13 sửa đổi cách tính thuế đối với cá nhân kinh doanh, theo đó cá nhân kinh doanh nộp thuế theo tỷ lệ trên doanh thu đối với từng lĩnh vực, ngành nghề sản xuất, kinh doanh (trước đây thu nhập từ kinh doanh của cá nhân được coi là khoản thu nhập thường xuyên, cộng gộp với thu nhập từ tiền lương, tiền công để nộp thuế theo Biểu thuế lũy tiến từng phần).

Như vậy, đối với từng loại thu nhập chịu thuế hiện nay có cách tính thuế và thuế suất riêng, các quy định về xác định thu nhập chịu thuế, thu nhập tính thuế, thuế suất đang được quy định “rải rác” ở các Điều của Luật, dẫn đến khó theo dõi cho người nộp thuế, chưa có công thức quy định số thuế phải nộp tính bằng (=) thu nhập chịu thuế/thu nhập tính thuế nhân (x) thuế suất.

Bộ Tài chính đề xuất kết cấu lại và quy định rõ cách tính thuế đối với từng

loại thu nhập chịu thuế để đảm bảo đơn giản, góp phần giảm chi phí tuân thủ cho người nộp thuế.

(Nội dung sửa đổi từ Điều 6 đến Điều 18 dự thảo Luật).

- Sửa đổi, hoàn thiện quy định về thu nhập chịu thuế TNCN đối với thu nhập từ kinh doanh

Tại khoản 1 Điều 3 Luật Thuế TNCN hiện hành quy định thu nhập từ kinh doanh bao gồm: Thu nhập từ hoạt động sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ; Thu nhập từ hoạt động hành nghề độc lập của cá nhân có giấy phép hoặc chứng chỉ hành nghề theo quy định của pháp luật.

Thực tiễn gần đây đã cho thấy với sự phát triển của khoa học công nghệ cùng với các hoạt động thương mại điện tử, kinh tế số xuyên biên giới, nhiều hoạt động hợp tác kinh doanh với các tổ chức có chia sẻ doanh thu, hoạt động kinh doanh thương mại điện tử, kinh doanh dựa trên nền tảng số có xu hướng gia tăng. Theo nguyên tắc và thông lệ quốc tế, quyền đánh thuế được chia sẻ giữa quốc gia nơi cá nhân cư trú và quốc gia nơi cá nhân phát sinh thu nhập. Thực tế thực hiện cũng phát sinh vấn đề vướng mắc đối với cá nhân ký kết hợp đồng với doanh nghiệp thực hiện hoạt động đại lý, hoạt động môi giới có được xác định là hoạt động kinh doanh hay chỉ đơn thuần hưởng thù lao và nộp thuế TNCN đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công...

Tại Luật Thuế TNDN số 67/2025/QH15 được Quốc hội thông qua ngày 14/6/2025 cũng đã bổ sung quy định về người nộp thuế là doanh nghiệp nước ngoài phát sinh cung cấp hàng hóa, dịch vụ tại Việt Nam theo các hình thức kinh doanh thương mại điện tử, kinh doanh trên nền tảng số. Theo pháp luật về thương mại, thì các hoạt động đại lý, môi giới là hoạt động trung gian thương mại, là một khâu trong hoạt động kinh doanh, cá nhân hoạt động đại lý, môi giới phải bỏ các chi phí (mặt bằng, đi lại...) để thực hiện công việc.

Theo đó, để góp phần nâng cao tính minh bạch của chính sách, tạo thuận lợi cho công tác thu, nộp, quản lý thuế đối với cá nhân cung cấp hàng hóa, dịch vụ theo các hình thức đại lý, môi giới, hợp tác kinh doanh, chia sẻ doanh thu với các tổ chức, kinh doanh thương mại điện tử, kinh doanh dựa trên nền tảng số, phù hợp với thông lệ quốc tế; góp phần nâng cao tính minh bạch của chính sách, tạo thuận lợi cho công tác quản lý thuế, tại khoản 1 Điều 3 dự thảo Luật đã sửa đổi, bổ sung nội dung quy định về thu nhập từ kinh doanh bao gồm: Thu nhập từ hoạt động đại lý, môi giới, hợp tác kinh doanh với tổ chức; Thu nhập từ hoạt động kinh doanh thương mại điện tử, kinh doanh dựa trên nền tảng số.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 1 Điều 3 dự thảo Luật).

- Sửa đổi, hoàn thiện quy định về thu nhập chịu thuế TNCN đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công

Tại khoản 2 Điều 3 Luật Thuế TNCN hiện hành quy định thu nhập từ tiền lương, tiền công bao gồm: Thu nhập từ tiền lương, tiền công và các khoản có tính chất tiền lương, tiền công; Các khoản phụ cấp, trợ cấp, trừ các khoản: phụ cấp, trợ cấp theo quy định của pháp luật về ưu đãi người có công; phụ cấp quốc

phòng, an ninh; phụ cấp độc hại, nguy hiểm đối với ngành, nghề hoặc công việc ở nơi làm việc có yếu tố độc hại, nguy hiểm; phụ cấp thu hút, phụ cấp khu vực theo quy định của pháp luật; trợ cấp khó khăn đột xuất, trợ cấp tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp, trợ cấp một lần khi sinh con hoặc nhận nuôi con nuôi, trợ cấp do suy giảm khả năng lao động, trợ cấp hưu trí một lần, tiền tuất hàng tháng và các khoản trợ cấp khác theo quy định của pháp luật về bảo hiểm xã hội; trợ cấp thôi việc, trợ cấp mất việc làm theo quy định của Bộ luật Lao động; trợ cấp mang tính chất bảo trợ xã hội và các khoản phụ cấp, trợ cấp khác không mang tính chất tiền lương, tiền công theo quy định của Chính phủ.

Để đảm bảo bao quát, dự thảo Luật sửa đổi, hoàn thiện quy định về thu nhập chịu thuế TNCN đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công theo hướng bổ sung các khoản tiền thù lao, các khoản lợi ích bằng tiền hoặc không bằng tiền do người sử dụng lao động trả cho người lao động dưới mọi hình thức, các khoản thu nhập khác và giao Chính phủ quy định các khoản phụ cấp, trợ cấp, thu nhập khác không mang tính chất tiền lương, tiền công không tính vào thu nhập chịu thuế TNCN.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 2 Điều 3 dự thảo Luật).

- Sửa đổi, hoàn thiện quy định về thu nhập chịu thuế TNCN và cách tính thuế đối với hoạt động chuyển nhượng vốn

Khoản 4 Điều 3, Điều 13, Khoản 2 Điều 21, Điều 23 Luật Thuế TNCN quy định: Thu nhập từ chuyển nhượng vốn, bao gồm: Thu nhập từ chuyển nhượng phần vốn trong các tổ chức kinh tế; Thu nhập từ chuyển nhượng chứng khoán; Thu nhập từ chuyển nhượng vốn dưới các hình thức khác.

Đối với hoạt động chuyển nhượng vốn của cá nhân cư trú áp dụng thuế suất 20% trên thu nhập chịu thuế từng lần chuyển nhượng. Thu nhập chịu thuế từ chuyển nhượng vốn được xác định bằng giá bán trừ giá mua và các khoản chi phí hợp lý liên quan đến việc tạo ra thu nhập từ chuyển nhượng vốn.

Đối với hoạt động chuyển nhượng chứng khoán và chuyển nhượng vốn của cá nhân không cư trú áp dụng thuế suất 0,1% trên giá chuyển nhượng từng lần.

Thời điểm xác định thu nhập chịu thuế từ chuyển nhượng vốn là thời điểm giao dịch chuyển nhượng vốn hoàn thành theo quy định của pháp luật.

Thực tế thực hiện phát sinh vướng mắc đối với hoạt động chuyển nhượng vốn của cá nhân, nhiều trường hợp không xác định được giá mua và các khoản chi phí liên quan, cũng có trường hợp cá nhân khai giá bán bằng với giá mua để không phải nộp thuế...

Ở một số nước, hầu hết các loại thu nhập từ vốn đều phải nộp thuế. Tuy nhiên cách thức và phương thức thu thuế của các nước cũng rất khác nhau. Có quốc gia thu theo tỷ lệ phần trăm trên giá chuyển nhượng, có quốc gia thu theo thu nhập có được từ hoạt động chuyển nhượng, có quốc gia áp dụng chính sách thuế khác giữa chứng khoán niêm yết và chứng khoán chưa niêm yết...

Tại Indonesia: Áp dụng mức thuế khấu trừ tại nguồn 0,1% đối với doanh thu từ chuyển nhượng cổ phiếu niêm yết trên thị trường chứng khoán. Ngoài ra, đối với người sáng lập, sẽ phải chịu thêm thuế 0,5% đối với giá trị phát hành cổ phiếu lần đầu ra công chúng, bất kể cổ phiếu phát hành để nắm giữ hay bán.

Philippines: Thuế TNCN đối với chuyển nhượng chứng khoán niêm yết là 0,6% giá trị giao dịch; thu từ bán chứng khoán chưa niêm yết bị đánh thuế ở mức thuế suất 15%.

Nhật Bản: Thu nhập thu được từ việc bán một số chứng khoán cụ thể (bao gồm cổ phiếu/vốn chủ sở hữu trong công ty, trái phiếu chứng quyền, v.v.) được đánh thuế tách biệt với các nguồn thu nhập khác với tỷ lệ cố định là 20,315% (tức là thuế quốc gia 15,315% và thuế cư dân địa phương 5%).

Trung Quốc: Áp dụng thuế suất 20% trên thu nhập từ chuyển nhượng chứng khoán không niêm yết, xác định bằng doanh thu trừ đi chi phí liên quan.

Tại Thái Lan, các loại thu nhập từ vốn đều phải chịu thuế như thu nhập thông thường trừ một số loại thu nhập như (i) vốn thu được từ việc bán cổ phiếu của một công ty được niêm yết trên Sở giao dịch chứng khoán Thái Lan, (ii) thu nhập từ việc bán các trái phiếu, tín phiếu hoặc công cụ nợ không chịu lãi suất do một tổ chức doanh nghiệp phát hành, trừ trường hợp trái phiếu hoặc công cụ nợ được bán lần đầu tiên với giá thấp hơn giá mua lại của chúng cho một cá nhân, (iii) thu nhập từ việc bán chứng khoán niêm yết trên các sở giao dịch chứng khoán ở các nước thành viên Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) và được giao dịch thông qua ASEAN Link, không bao gồm chứng khoán dưới dạng tín phiếu kho bạc, trái phiếu, tín phiếu hoặc giấy nợ, (iv) lợi tức vốn và thu nhập đầu tư từ các nguồn bên ngoài Thái Lan không bị đánh thuế.

Từ thực tiễn thực hiện thời gian qua, cũng như xu hướng, kinh nghiệm của các nước thời gian gần đây, cần thiết nghiên cứu để quy định rõ phương pháp tính thuế, thuế suất đối với thu nhập từ chuyển nhượng vốn, Bộ Tài chính đề xuất vẫn giữ quy định về thuế TNCN đối với thu nhập từ chuyển nhượng vốn được xác định bằng thu nhập tính thuế nhân với thuế suất 20% theo từng lần chuyển nhượng. Thu nhập tính thuế từ chuyển nhượng vốn được xác định bằng giá bán trừ giá mua và các khoản chi phí hợp lý liên quan đến việc tạo ra thu nhập từ chuyển nhượng vốn. Đồng thời bổ sung quy định: Trường hợp không xác định được giá mua và các chi phí liên quan đến việc chuyển nhượng vốn thì thuế TNCN được xác định bằng giá bán nhân với thuế suất 2% (áp dụng thống nhất cho cả cá nhân cư trú và không cư trú).

Riêng đối với hoạt động chuyển nhượng chứng khoán, vẫn giữ quy định thu thuế TNCN 0,1% trên giá chuyển nhượng từng lần.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 1 Điều 12, khoản 1 Điều 22 dự thảo Luật).

- Sửa đổi, hoàn thiện quy định để mở rộng phạm vi thu nhập từ nhận thừa kế, quà tặng

Đối với thu nhập chịu thuế từ thừa kế, quà tặng, tại khoản 9, khoản 10 Điều 3, Điều 18 Luật Thuế TNCN hiện hành mới chỉ quy định thu thuế đối với tài sản thừa kế, quà tặng là chứng khoán, phần vốn trong các tổ chức kinh tế, cơ sở kinh doanh, bất động sản và tài sản khác phải đăng ký sở hữu hoặc đăng ký

sử dụng mà không thu thuế TNCN đối với các loại tài sản thừa kế, quà tặng khác mà nhiều quốc gia trên thế giới đã áp dụng. Qua rà soát kinh nghiệm quốc tế, nhiều quốc gia đánh thuế thừa kế, quà tặng theo giá trị. Tại Thái Lan, tài sản chịu thuế thừa kế bao gồm bất động sản, chứng khoán theo quy định của pháp luật, tài khoản tiền gửi ngân hàng hoặc các loại tiền khác có tính chất tương tự, xe đã đăng ký và tài sản tài chính. Hàn Quốc, Nhật Bản, Đài Loan... quy định thuế TNCN đối với khoản thừa kế bao gồm tất cả tài sản được thừa kế.

Theo đó, để đảm bảo tính bao quát, công bằng trong việc thực hiện nghĩa vụ thuế đối với cùng một loại thu nhập, góp phần mở rộng cơ sở thuế theo định hướng đã được xác định trong nhiều văn kiện của Đảng và Nhà nước, phù hợp với pháp luật dân sự hiện hành về thừa kế và các hình thức thừa kế, Bộ Tài chính đề xuất sửa đổi, hoàn thiện quy định về thu nhập từ thừa kế, quà tặng tại Luật Thuế TNCN (sửa đổi) như sau: Thu nhập từ nhận thừa kế, quà tặng là chứng khoán, phần vốn trong các tổ chức kinh tế, cơ sở kinh doanh, bất động sản và một số tài sản khác theo quy định của Chính phủ.

Việc giao Chính phủ quy định đối với một số tài sản khác để chủ động, đảm bảo linh hoạt, phù hợp với thực tiễn và yêu cầu phát triển KT-XH của đất nước trong từng thời kỳ.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 9 Điều 3 dự thảo Luật).

(2) Về thu nhập được miễn thuế

Luật Thuế TNCN quy định miễn thuế TNCN đối với 16 khoản thu nhập được miễn thuế để thực hiện các chính sách, chủ trương của Đảng và Nhà nước trong việc hỗ trợ cho các ngành, lĩnh vực ưu tiên, phù hợp với đặc điểm, bối cảnh của nước ta như: Thu nhập của hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp, lâm nghiệp, làm muối, nuôi trồng, đánh bắt thủy sản chưa qua chế biến thành các sản phẩm khác hoặc chỉ qua sơ chế thông thường; Thu nhập từ lãi tiền gửi tại tổ chức tín dụng, lãi từ hợp đồng bảo hiểm nhân thọ; Thu nhập từ kiều hối; Phần tiền lương làm việc ban đêm, làm thêm giờ được trả cao hơn so với tiền lương làm việc ban ngày, làm trong giờ theo quy định của pháp luật; Tiền lương hưu do Quỹ Bảo hiểm xã hội chi trả; tiền lương hưu do quỹ hưu trí tự nguyện chi trả hàng tháng...

Tại dự thảo Luật Thuế TNCN (sửa đổi), Bộ Tài chính trình Chính phủ tiếp tục duy trì các quy định miễn thuế đối với khoản thu nhập này. Đồng thời, trình Chính phủ báo cáo Quốc hội sửa đổi, hoàn thiện một số chính sách về miễn thuế TNCN đảm bảo việc miễn, giảm thuế phù hợp với thực tiễn, minh bạch trong thực hiện. Cụ thể:

- Sửa đổi, hoàn thiện quy định miễn thuế đối với thu nhập do quỹ hưu trí tự nguyện, quỹ bảo hiểm hưu trí bổ sung chi trả

Khoản 10 Điều 4 Luật Thuế TNCN quy định: “Tiền lương hưu do Quỹ bảo hiểm xã hội chi trả; tiền lương hưu do quỹ hưu trí tự nguyện chi trả hàng tháng” là thu nhập miễn thuế TNCN. Như vậy, theo quy định của Luật Thuế TNCN hiện hành, cá nhân chỉ được miễn thuế TNCN đối với tiền lương hưu do

quỹ hưu trí tự nguyện chi trả hàng tháng, chưa quy định cụ thể trong trường hợp người lao động rút tiền một lần trước hoặc sau khi về hưu.

Tại khoản 1 Điều 127 Luật Bảo hiểm xã hội năm 2024 quy định Nhà nước *“khuyến khích phát triển bảo hiểm hưu trí bổ sung thông qua các chính sách ưu đãi theo quy định của pháp luật về thuế”*.

Thực tế thực hiện phát sinh vấn đề vướng mắc là: Theo quy định của Luật, cá nhân chỉ được miễn thuế TNCN đối với tiền lương hưu do quỹ hưu trí tự nguyện chi trả hàng tháng. Trường hợp người lao động rút tiền một lần trước khi về hưu thì có được miễn thuế TNCN không? Nếu không được miễn thuế thì thu thuế TNCN như thế nào?

Về chính sách TNCN đối với thu nhập từ tiết kiệm hưu trí, nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế cho thấy có hai phương thức thông dụng được các nước áp dụng hiện nay. Phương thức thứ nhất là: “miễn thuế – miễn thuế – đánh thuế” và phương thức thứ hai là “đánh thuế – miễn thuế – miễn thuế”. Theo phương thức thứ nhất thì cả phần thu nhập dùng để đóng góp cho quỹ và lãi thu được từ quỹ được miễn thuế song thu thuế đối với những khoản lợi ích được hưởng khi rút tiền ra khỏi quỹ. Phương thức thứ hai là “đánh thuế – miễn thuế – miễn thuế”, theo đó các khoản đóng góp không được khấu trừ khi xác định thu nhập tính thuế TNCN nhưng tiền lãi và những khoản lợi ích cá nhân được hưởng khi rút tiền ra khỏi quỹ đều được miễn thuế.

Đối với khoản đóng góp vào Quỹ hưu trí tự nguyện: Pháp luật về thuế TNCN hiện hành quy định như sau:

- Khoản 10 Điều 4 Luật Thuế TNCN (được sửa đổi, bổ sung tại khoản 2 Điều 1 Luật số 26/2012/QH13) quy định miễn thuế TNCN đối với: *“Tiền lương hưu do Quỹ Bảo hiểm xã hội chi trả; tiền lương hưu do quỹ hưu trí tự nguyện chi trả hàng tháng”*.

- Khoản 1 Điều 21 Luật Thuế TNCN (được sửa đổi, bổ sung tại khoản 5 Điều 1 Luật số 26/2012/QH13) quy định về thu nhập tính thuế: *“Thu nhập tính thuế đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công là tổng thu nhập chịu thuế quy định tại Điều 11 của Luật này, trừ các khoản đóng góp bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp, bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp đối với một số ngành, nghề phải tham gia bảo hiểm bắt buộc, quỹ hưu trí tự nguyện, các khoản giảm trừ quy định tại Điều 19 và Điều 20 của Luật này*.

Chính phủ quy định mức tối đa được trừ đối với khoản đóng góp quỹ hưu trí tự nguyện quy định tại khoản này⁴”.

Theo đó:

+ Khi cá nhân đóng góp quỹ hưu trí tự nguyện thì được trừ vào thu nhập tính thuế không quá 01 triệu đồng/tháng, phần đóng góp vượt trên 01 triệu đồng/tháng thì không được trừ, mà phải tính vào thu nhập tính thuế.

⁴ Tại Nghị định số 65/2013/NĐ-CP ngày 27/6/2013 của Chính phủ quy định cá nhân được trừ ra khỏi thu nhập khi xác định thu nhập tính thuế tối đa không quá 01 triệu đồng/tháng (bao gồm cả số tiền do người sử dụng lao động đóng cho người lao động và cả số tiền do người lao động tự đóng).

+ Khi cá nhân nhận khoản chi trả từ quỹ hưu trí tự nguyện thì được miễn thuế theo mức chi trả hàng tháng. Theo đó, nếu cá nhân nhận khoản chi trả này 01 lần thì không được miễn thuế.

Vì vậy, để phù hợp với thông lệ quốc tế, Việt Nam nên áp dụng 1 trong 2 phương thức nêu trên và Bộ Tài chính trình Chính phủ áp dụng phương thức thứ 2 là "đánh thuế - miễn thuế - miễn thuế" nhưng vẫn cho phép được trừ 1 mức nhất định khi cá nhân đóng góp quỹ hưu trí tự nguyện theo quy định của Chính phủ (giữ như quy định hiện hành) để tránh xáo trộn chính sách và thể hiện chủ trương khuyến khích phát triển các chương trình hưu trí tự nguyện. Đồng thời, để làm rõ ý như các ý kiến tham gia đề nghị sửa cụm từ "tiền lương hưu" thành "thu nhập". Theo đó, sẽ sửa đổi quy định tại khoản 9 Điều 4 dự thảo Luật như sau: "*thu nhập do quỹ hưu trí tự nguyện chi trả hàng tháng*".

Nội dung về quỹ hưu trí tự nguyện nêu trên được quy định tại Luật số 26/2012/QH13 sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thuế TNCN (có hiệu lực từ ngày 01/7/2013).

Ngày 01/7/2016, Chính phủ ban hành Nghị định số 88/2016/NĐ-CP về chương trình hưu trí bổ sung tự nguyện, trong đó có quy định về Quỹ hưu trí bổ sung tự nguyện.

Ngày 29/6/2024, Quốc hội ban hành Luật Bảo hiểm xã hội, trong đó, tại khoản 1 Điều 127 quy định Nhà nước "*khuyến khích phát triển bảo hiểm hưu trí bổ sung thông qua các chính sách ưu đãi theo quy định của pháp luật về thuế*".

Do đó, qua rà soát, Bộ Tài chính trình Chính phủ bổ sung miễn thuế đối với thu nhập từ *quỹ bảo hiểm hưu trí bổ sung* tại Điều 4 và bổ sung quy định loại trừ ra khỏi thu nhập tính thuế từ tiền lương, tiền công đối với *khoản đóng góp tham gia bảo hiểm hưu trí bổ sung theo Luật Bảo hiểm xã hội* tại khoản 2 Điều 7 dự thảo Luật, tương tự như quy định hiện hành đối với quỹ hưu trí tự nguyện.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 9 Điều 4, khoản 2 Điều 7 dự thảo Luật).

- *Sửa đổi, hoàn thiện quy định miễn thuế cho cá nhân làm việc tại một số tổ chức quốc tế đặc thù*

Theo quy định hiện hành, việc miễn thuế TNCN đang được áp dụng đối với các đối tượng như: chuyên gia nước ngoài làm việc tại chương trình, dự án tài trợ bằng nguồn vốn ODA (được miễn thuế theo Quyết định số 119/2009/QĐ-TTgCP ngày 01/10/2009 của Thủ tướng Chính phủ); chuyên gia nước ngoài làm việc tại chương trình, dự án phi chính phủ nước ngoài tại Việt Nam (được miễn thuế theo Quyết định số 06/2016/QĐ-TTg ngày 22/02/2016 của Thủ tướng Chính phủ); cá nhân là người Việt Nam làm việc tại cơ quan đại diện của tổ chức quốc tế thuộc Hệ thống Liên hợp quốc tại Việt Nam (được miễn thuế theo Quyết định số 07/2016/QĐ-TTg ngày 22/02/2016 của Thủ tướng Chính phủ). Nội dung của các Quyết định này được kế thừa từ các văn bản quy phạm pháp luật được ban hành trước khi Luật Thuế TNCN có hiệu lực thi hành (Quyết định số 211/1998/QĐ-TTg ngày 31/10/1998 của Thủ tướng Chính phủ, Thông tư số

52/2000/TT-BTC ngày 05/6/2000 và Thông tư số 55/2007/TT-BTC ngày 29/5/2007 của Bộ Tài chính).

Trong giai đoạn hiện nay, chính sách ưu đãi miễn thuế TNCN đối với chuyên gia nước ngoài thực hiện chương trình, dự án ODA không hoàn lại, viện trợ phi chính phủ nước ngoài vẫn là cần thiết để khuyến khích, thu hút nguồn vốn viện trợ nước ngoài, tạo điều kiện thuận lợi cho các tổ chức quốc tế hoạt động tại Việt Nam. Đồng thời, chính sách miễn thuế TNCN đối với nhân viên Việt Nam làm việc cho cơ quan đại diện của tổ chức quốc tế thuộc hệ thống Liên hợp quốc cũng cần tiếp tục duy trì để bình đẳng về nghĩa vụ thuế, vì khoản lương mà nhân viên Việt Nam nhận được đã thực hiện nghĩa vụ thuế thu nhập theo quy định của Liên hợp quốc. Khoản thuế này do cơ quan đại diện của Liên hợp quốc giữ lại và coi khoản thu này như khoản thuế thu nhập quốc gia và đưa vào Quỹ bình ổn thuế của Liên hợp quốc và được trừ bớt phần định mức đóng góp hàng năm của quốc gia vào ngân sách của Liên hợp quốc.

Đây cũng là những đối tượng đang được miễn thuế theo các văn bản dưới Luật trước thời điểm Luật Thuế TNCN hiện hành có hiệu lực thi hành. Cụ thể tại khoản 3 Điều 34 của Luật Thuế TNCN hiện hành đã quy định: *“3. Những khoản thu nhập của cá nhân được ưu đãi về thuế quy định tại các văn bản quy phạm pháp luật trước ngày Luật này có hiệu lực thi hành thì tiếp tục được hưởng ưu đãi”*.

Theo đó, để đảm bảo tính thống nhất của hệ thống pháp luật thuế và đảm bảo cơ sở pháp lý, Bộ Tài chính đề xuất sửa đổi, bổ sung tại Luật Thuế TNCN quy định miễn thuế trong một số trường hợp đặc biệt này.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 20 Điều 4 dự thảo Luật).

- Sửa đổi, hoàn thiện quy định miễn thuế đối với thu nhập sau khi đã nộp thuế thu nhập doanh nghiệp của cá nhân là chủ doanh nghiệp tư nhân, cá nhân là chủ công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên

Theo quy định của Luật Doanh nghiệp thì doanh nghiệp tư nhân là doanh nghiệp do một cá nhân làm chủ và tự chịu trách nhiệm bằng toàn bộ tài sản của mình về mọi hoạt động của doanh nghiệp; công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên do cá nhân làm chủ là loại hình doanh nghiệp mà toàn bộ vốn điều lệ do một cá nhân sở hữu, và cá nhân đó là chủ sở hữu duy nhất của công ty, cá nhân này chịu trách nhiệm về các khoản nợ và nghĩa vụ tài sản khác của công ty trong phạm vi số vốn điều lệ đã đăng ký.

Doanh nghiệp tư nhân, công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên thuộc đối tượng điều chỉnh của Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp. Vì vậy, để đảm bảo đúng bản chất và không đánh trùng thuế đối với chủ thể kinh tế là doanh nghiệp tư nhân và công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên do cá nhân làm chủ, Bộ Tài chính đề xuất bổ sung quy định miễn thuế đối với thu nhập sau khi đã nộp thuế thu nhập doanh nghiệp của doanh nghiệp tư nhân và của công ty trách

nhiệm hữu hạn một thành viên do cá nhân làm chủ.⁵ Trường hợp chủ doanh nghiệp tư nhân, cá nhân là chủ công ty trách nhiệm hữu hạn một thành viên còn có các khoản thu nhập khác không liên quan đến hoạt động kinh doanh như thu nhập từ trúng thưởng, thừa kế, quà tặng... thì vẫn thực hiện nộp thuế theo quy định.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 21 Điều 4 dự thảo Luật).

Đồng thời, việc giao Chính phủ quy định chi tiết về các khoản thu nhập được miễn thuế tại Điều này sẽ phù hợp với thực tiễn phát sinh, đảm bảo việc miễn thuế được thực hiện đúng đối tượng, phù hợp với các nguyên tắc ban hành Luật được xác định gần đây là Luật chỉ quy định những nội dung có tính nguyên tắc.

(Nội dung cụ thể tại khoản 22 Điều 4 dự thảo Luật).

(3) Về thuế TNCN đối với cá nhân kinh doanh

Để đảm bảo thống nhất với các quy định của pháp luật liên quan, khắc phục được những bất cập, tồn tại trong việc xác định thuế TNCN đối với hoạt động kinh doanh của cá nhân, tại dự thảo Luật Thuế TNCN (sửa đổi) sửa đổi, hoàn thiện các quy định cụ thể như sau:

- Rà soát mức doanh thu chịu thuế đối với thu nhập từ kinh doanh cho phù hợp với tình hình thực tiễn, đảm bảo thống nhất với quy định của pháp luật về thuế giá trị gia tăng và giao thẩm quyền cho Chính phủ điều chỉnh mức này

Luật số 71/2014/QH13 sửa đổi, bổ sung một số điều tại các Luật thuế (có hiệu lực thi hành từ 01/01/2015) quy định: Đối với cá nhân kinh doanh có mức doanh thu hàng năm từ 100 triệu đồng trở xuống thì không phải nộp thuế TNCN; Đối với cá nhân kinh doanh có doanh thu trên 100 triệu đồng/năm nộp thuế TNCN theo tỷ lệ ấn định trên doanh thu theo từng ngành nghề, lĩnh vực sản xuất, kinh doanh.

Quốc hội đã thông qua Luật Thuế giá trị gia tăng số 48/2024/QH15, trong đó đã điều chỉnh tăng ngưỡng doanh thu không chịu thuế giá trị gia tăng của cá nhân kinh doanh lên mức 200 triệu đồng/năm (thay cho mức 100 triệu đồng) và áp dụng từ 01/01/2026. Đồng thời, tại Điều 17 Luật số 48/2024/QH15 cũng đã sửa đổi, bổ sung khoản 1 Điều 3 của Luật Thuế TNCN điều chỉnh ngưỡng doanh thu không chịu thuế TNCN của cá nhân kinh doanh bằng với mức của thuế giá trị gia tăng. Do đó, nội dung này được tổng hợp từ Luật Thuế giá trị gia tăng số 48/2024/QH15.

Nội dung này hiện đang quy định tại khoản 1 Điều 3 Luật Thuế TNCN chung cho cả cá nhân cư trú và không cư trú. Tuy nhiên, việc quy định ngưỡng doanh thu theo năm để xác định cá nhân không phải nộp thuế TNCN chỉ áp dụng đối với cá nhân cư trú, còn đối với cá nhân không cư trú việc tính thuế theo từng lần phát sinh thu nhập đối với tất cả các loại thu nhập và vẫn duy trì

⁵ Chính sách này đang quy định tại khoản 4 Điều 2 Nghị định số 12/2015/NĐ-CP ngày 12/02/2015 của Chính phủ quy định chi tiết và thi hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của các Luật về thuế và sửa đổi, bổ sung một

phương pháp tính thuế theo tỷ lệ trên doanh thu như hiện hành. Do vậy, dự thảo Luật kết cấu lại và chuyển nội dung này xuống Điều 6 dự thảo Luật.

Đồng thời, để phù hợp với sự biến động của giá cả và tình hình KT-XH, giao Chính phủ quy định mức này để chủ động, đảm bảo linh hoạt, phù hợp với thực tiễn và yêu cầu phát triển KT-XH trong từng thời kỳ.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 1 Điều 6 dự thảo Luật).

- Sửa đổi, hoàn thiện quy định về phương pháp tính thuế đối với thu nhập từ kinh doanh của cá nhân cư trú

Theo quy định tại Điều 10 Luật Thuế TNCN hiện hành thì cá nhân kinh doanh nộp thuế thu nhập cá nhân theo tỷ lệ trên doanh thu đối với từng lĩnh vực, ngành nghề sản xuất, kinh doanh. Doanh thu là toàn bộ tiền bán hàng, tiền gia công, tiền hoa hồng, tiền cung ứng dịch vụ phát sinh trong kỳ tính thuế từ các hoạt động sản xuất, kinh doanh hàng hóa, dịch vụ. Trường hợp cá nhân kinh doanh không xác định được doanh thu thì cơ quan thuế có thẩm quyền ấn định doanh thu theo quy định của pháp luật về quản lý thuế.

Để thực hiện chủ trương bỏ hình thức thuế khoán theo Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 04/5/2025 của Bộ Chính trị và Nghị quyết số 198/2025/QH15 ngày 17/5/2025 của Quốc hội về việc không áp dụng phương pháp khoán thuế từ ngày 01/01/2026, khuyến khích cá nhân kinh doanh thành lập, chuyển đổi lên doanh nghiệp, dự thảo Luật bổ sung phương thức tính thuế trên thu nhập đối với thu nhập từ kinh doanh của cá nhân cư trú có doanh thu năm trên mức quy định của Chính phủ được xác định bằng thu nhập tính thuế nhân (x) thuế suất 17%. Trong đó, thu nhập tính thuế được xác định bằng doanh thu của hàng hóa, dịch vụ bán ra trừ chi phí liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh trong kỳ tính thuế. Quy định này cũng tương đương với quy định về thuế TNDN đối với doanh nghiệp nhỏ và vừa đang được quy định tại Luật Thuế TNDN số 67/2025/QH15 (tại khoản 3 Điều 10): Áp dụng thuế suất 17% đối với doanh nghiệp có tổng doanh thu năm từ trên 03 tỷ đồng đến không quá 50 tỷ đồng.

Đối với cá nhân kinh doanh có doanh thu năm dưới mức quy định của Chính phủ thì vẫn giữ phương thức tính thuế theo tỷ lệ trên doanh thu như Luật Thuế TNCN hiện hành.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 2, khoản 3 Điều 6 dự thảo Luật).

- Điều chỉnh mức thuế suất đối với một số khoản thu nhập từ hoạt động cung cấp sản phẩm và dịch vụ nội dung thông tin số về giải trí, trò chơi điện tử, phim số, ảnh số, nhạc số, quảng cáo số

Luật số 71/2014/QH13 sửa đổi, bổ sung một số điều tại các Luật thuế và các văn bản hướng dẫn về thuế (có hiệu lực thi hành từ 01/01/2015) quy định: Đối với cá nhân kinh doanh có doanh thu trên 100 triệu đồng/năm nộp thuế TNCN theo tỷ lệ trên doanh thu theo từng ngành nghề, lĩnh vực sản xuất, kinh doanh (Phân phối, cung cấp hàng hóa: 0,5%; Dịch vụ; xây dựng không bao thầu nguyên vật liệu: 2% (Riêng hoạt động cho thuê tài sản, đại lý bảo hiểm, đại lý xổ số, đại lý bán hàng đa cấp: 5%); Sản xuất, vận tải, dịch vụ có gắn với hàng

hoá, xây dựng có bao thầu nguyên vật liệu: 1,5%; Hoạt động kinh doanh khác: 1%). Quy định này đảm bảo chính sách đơn giản, rõ ràng, minh bạch, nâng cao hiệu quả công tác quản lý thu thuế, tính tuân thủ pháp luật thuế của các cá nhân kinh doanh, tiết kiệm chi phí tuân thủ thuế cho người nộp thuế và cơ quan thuế.

Mặc dù quy định thu thuế TNCN theo tỷ lệ trên doanh thu, không tính trừ chi phí và các khoản giảm trừ, tuy nhiên mức tỷ lệ được xây dựng đã tính toán phù hợp hoạt động kinh doanh của cá nhân tương ứng với từng lĩnh vực, ngành nghề sản xuất, kinh doanh.

Quá trình thực hiện có ý kiến cho rằng tỷ lệ thuế TNCN trên doanh thu cần được tính toán, điều chỉnh lại cho phù hợp với đặc điểm của một số loại thu nhập, hoạt động kinh doanh đặc thù như hoạt động cung cấp sản phẩm và dịch vụ nội dung thông tin số về giải trí, trò chơi điện tử, phim số, ảnh số, nhạc số, quảng cáo số. Hiện hành, thu nhập của cá nhân từ các hoạt động này đang chịu sự điều tiết như một số khoản thu nhập khác (đang áp dụng theo các tỷ lệ trên doanh thu của từng lĩnh vực nêu trên), trong khi đây là những khoản thu nhập có tính chất đặc thù nên cần có mức thuế suất phù hợp để đảm bảo sự bình đẳng giữa các đối tượng nộp thuế, sự thống nhất của hệ thống chính sách thuế, đảm bảo phát huy được vai trò điều tiết, phân phối lại của chính sách thuế TNCN trong hệ thống thuế⁶.

Bộ Tài chính đề xuất mức thuế suất đối với một số khoản thu nhập từ hoạt động cung cấp sản phẩm và dịch vụ nội dung thông tin số về giải trí, trò chơi điện tử, phim số, ảnh số, nhạc số, quảng cáo số là 5%.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 3 Điều 6, khoản 3 Điều 20 dự thảo Luật).

(4) Về giảm trừ gia cảnh, giảm trừ đối với các khoản đóng góp từ thiện, nhân đạo

Để đảm bảo khắc phục toàn diện hơn những vấn đề đặt ra trong thực tiễn trong việc xác định các khoản giảm trừ trước khi tính thuế TNCN đối với cá nhân có thu nhập từ tiền lương, tiền công, góp phần giảm bớt gánh nặng thuế cho người nộp thuế và đảm bảo phù hợp với tình hình phát triển KT-XH trong giai đoạn vừa qua và xu hướng phát triển cũng như thông lệ quốc tế, dự thảo Luật đề xuất:

- Sửa đổi quy định về giảm trừ gia cảnh cho cá nhân người nộp thuế và người phụ thuộc

Theo quy định của Luật Thuế TNCN hiện hành, cá nhân được trừ các khoản bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp, bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp đối với một số ngành nghề phải tham gia bảo hiểm bắt buộc, trừ đi mức giảm trừ gia cảnh, các khoản đóng góp từ thiện, nhân đạo, các khoản phụ cấp, trợ cấp theo quy định... số còn lại mới là thu nhập làm căn cứ tính thuế

⁶ Trước đây, tại Nghị quyết số 406/NQ-UBTVQH15 ngày 19/10/2021 của UBTVQH về ban hành một số giải pháp nhằm hỗ trợ doanh nghiệp, người dân chịu tác động của dịch Covid-19 cũng loại trừ, không giảm thuế đối với thu nhập, doanh thu từ cung cấp sản phẩm và dịch vụ phần mềm; sản phẩm và dịch vụ nội dung thông tin

TNCN.

Luật Thuế TNCN (áp dụng từ 01/01/2009) quy định mức giảm trừ đối với đối tượng nộp thuế là 4 triệu đồng/tháng (48 triệu đồng/năm); mức giảm trừ đối với mỗi người phụ thuộc là 1,6 triệu đồng/tháng. Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Thuế TNCN số 26/2012/QH13 (áp dụng từ 01/7/2013) quy định mức giảm trừ đối với đối tượng nộp thuế là 9 triệu đồng/tháng (108 triệu đồng/năm); mức giảm trừ đối với mỗi người phụ thuộc là 3,6 triệu đồng/tháng. Đồng thời bổ sung quy định: Trường hợp chỉ số giá tiêu dùng (CPI) biến động trên 20% so với thời điểm Luật có hiệu lực thi hành hoặc thời điểm điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh gần nhất thì Chính phủ trình UBTVQH điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh quy định tại khoản này phù hợp với biến động của giá cả để áp dụng cho kỳ tính thuế tiếp theo.

Thực hiện Chương trình công tác năm 2026 của UBTVQH, ngày ... Chính phủ có Tờ trình số ... trình UBTVQH ban hành Nghị quyết mới điều chỉnh mức GTGC của thuế TNCN (theo quy định của Luật Thuế TNCN hiện hành). Ngày 02/6/2020, UBTVQH đã ban hành Nghị quyết số 954/2020/UBTVQH14 về điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh của thuế TNCN (áp dụng từ kỳ tính thuế năm 2020). Theo đó, nâng mức giảm trừ đối với đối tượng nộp thuế là 11 triệu đồng/tháng (132 triệu đồng/năm); mức giảm trừ đối với mỗi người phụ thuộc là 4,4 triệu đồng/tháng. Việc điều chỉnh nâng mức giảm trừ gia cảnh của thuế TNCN đã góp phần giảm bớt nghĩa vụ cho người nộp thuế, số thuế phải nộp sẽ được giảm cho mọi đối tượng đang nộp thuế TNCN. Với mức giảm trừ cho bản thân người nộp thuế là 11 triệu đồng/tháng và cho mỗi người phụ thuộc là 4,4 triệu đồng/tháng như hiện nay thì người có thu nhập từ tiền lương, tiền công ở mức 17 triệu đồng/tháng (nếu có 1 người phụ thuộc) hay mức 22 triệu đồng/tháng (nếu có 2 người phụ thuộc) sau khi trừ các khoản bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp... thì hiện nay cũng chưa phải nộp thuế TNCN.

Ngày ..., UBTVQH đã ban hành Nghị quyết số ... về điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh của thuế TNCN (áp dụng từ kỳ tính thuế năm...). Theo đó, nâng mức giảm trừ đối với đối tượng nộp thuế là ... triệu đồng/tháng (... triệu đồng/năm); mức giảm trừ đối với mỗi người phụ thuộc là ... triệu đồng/tháng.⁷

Luật Thuế TNCN quy định về giảm trừ cho bản thân người nộp thuế, giảm trừ cho người phụ thuộc mà người nộp thuế phải nuôi dưỡng. Quy định này thể hiện nguyên tắc "công bằng" và "khả năng nộp thuế", có tính đến đặc thù, hoàn cảnh của người nộp thuế: người có thu nhập cao hơn thì nộp thuế nhiều hơn, người có thu nhập như nhau nhưng có hoàn cảnh khó khăn, nhiều người phụ thuộc hơn thì nộp thuế ít hơn, người có thu nhập thấp chưa phải nộp thuế.

Về bản chất, quy định về giảm trừ trước khi tính thuế đảm bảo nguyên tắc cá nhân cần phải có một mức thu nhập nhất định nhằm đáp ứng được nhu cầu thiết yếu của cuộc sống như: ăn, ở, đi lại, học tập, khám chữa bệnh..., vì thế, thu

⁷ Theo Nghị quyết số 1326/NQ-UBTVQH15 ngày 23/12/2024 của UBTVQH về chương trình công tác của UBTVQH năm 2025 đã bổ sung Nghị quyết về điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh của thuế TNCN (hiện đang ...)

nhập trên ngưỡng này mới phải nộp thuế. Việc áp dụng các khoản giảm trừ còn hướng tới mục tiêu loại trừ các đối tượng có thu nhập thấp ra khỏi diện phải nộp thuế TNCN. Hiện cũng có ý kiến cho rằng, cần quy định mức giảm trừ gia cảnh theo mức lương tối thiểu vùng, mức giảm trừ gia cảnh ở các đô thị, thành phố lớn cần phải cao hơn ở khu vực nông thôn, miền núi do chi phí đắt đỏ hơn. Tuy nhiên, mức giảm trừ gia cảnh cho người nộp thuế, người phụ thuộc của người nộp thuế theo quy định của pháp luật về thuế TNCN là mức cụ thể theo mặt bằng chung của xã hội, không phân biệt người có thu nhập cao hay thấp, với nhu cầu tiêu dùng khác nhau và sống ở các địa bàn khác nhau. Pháp luật về thuế TNCN ở các nước, bao gồm cả các nước phát triển và đang phát triển chỉ quy định mức giảm trừ gia cảnh chung, áp dụng thống nhất, không phân biệt theo địa bàn và các bộ phận dân cư. Đối với các cá nhân làm việc tại các địa bàn khó khăn, Luật Thuế TNCN đã quy định không tính vào thu nhập chịu thuế TNCN khoản trợ cấp khu vực, trợ cấp thu hút, trợ cấp chuyển vùng... nhằm hỗ trợ người lao động cũng như thu hút cá nhân làm việc tại các địa bàn này. Ngoài ra, cá nhân có khó khăn do thiên tai, hoả hoạn, tai nạn, bệnh hiểm nghèo thì pháp luật về thuế TNCN có quy định giảm thuế cho các trường hợp này.

Qua nghiên cứu kinh nghiệm các nước cho thấy, hầu hết pháp luật Thuế TNCN của các nước đều có quy định về mức giảm trừ gia cảnh theo các hình thức và cách thức khác nhau. Về phân loại, các khoản giảm trừ TNCN các nước áp dụng được chia thành ba nhóm sau: i) giảm trừ chung cho cá nhân người nộp thuế; ii) các khoản giảm trừ cho người phụ thuộc, như giảm trừ cho con, cho vợ hoặc chồng, cho bố, mẹ...; và iii) các khoản giảm trừ có tính chất đặc thù (ví dụ, giảm trừ cho chi phí y tế, giáo dục...). Cụ thể như sau:

- Các khoản giảm trừ chung: Đây là khoản được loại trừ ra khỏi thu nhập tính thuế, được quy định cụ thể tại Luật Thuế TNCN và các văn bản hướng dẫn thi hành, không xem xét đến “hành vi” sử dụng thu nhập của cá nhân người nộp thuế (khác với các khoản giảm trừ đặc thù trình bày dưới đây). Trên phương diện lý thuyết, lý do áp dụng các khoản giảm trừ chung thường xuất phát từ quan điểm cho rằng mỗi cá nhân cần phải có một mức thu nhập nhất định nhằm đáp ứng được nhu cầu thiết yếu của cuộc sống, vì thế thu nhập đến ngưỡng này nên được miễn thuế. Việc áp dụng các khoản giảm trừ chung ở nhiều nước còn hướng tới mục tiêu loại trừ các đối tượng có thu nhập thấp ra khỏi diện phải nộp thuế TNCN. Qua đó, giảm bớt gánh nặng cho cơ quan thuế trong việc quản lý, quyết toán thuế, nhất là khi số thuế thu được từ các đối tượng có thu nhập dưới ngưỡng thường chiếm tỷ trọng nhỏ, trong khi chi phí quản lý thu đối với các đối tượng này không nhỏ. Do nhu cầu sống của các cá nhân người nộp thuế rất khác nhau (nhu cầu tiêu dùng khác nhau, đặc điểm tiêu dùng của mỗi vùng mỗi khác...), kinh nghiệm các nước cũng cho thấy việc đưa ra mức giảm trừ bao giờ cũng là vấn đề thường có nhiều ý kiến khác nhau.

- Các khoản giảm trừ cho người phụ thuộc: Là các khoản giảm trừ áp dụng cho những người mà đối tượng nộp thuế phải nuôi dưỡng (người phụ thuộc). Tuy nhiên, phạm vi người phụ thuộc của các nước cũng có sự khác biệt và có các tiêu chí khác nhau. Mức giảm trừ quy định cho người phụ thuộc

thường được quy định thấp hơn so với mức giảm trừ cho cá nhân người nộp thuế. Một số nước có khống chế số lượng người phụ thuộc được tính giảm trừ (ví dụ, Thái Lan, In-đô-nê-xi-a, Ma-lai-xi-a...), song cũng có nhiều nước không khống chế (ví dụ, Mỹ, Anh). Cũng có nước không quy định riêng mức giảm trừ cho người phụ thuộc và cho cá nhân người nộp thuế mà quy định một mức chung (ví dụ Trung Quốc...).

- Các khoản giảm trừ đặc thù: Đây là các khoản giảm trừ mà đối tượng nộp thuế được hưởng khi đáp ứng được một số tiêu chí nhất định, ví dụ như chỉ tiêu cho các khoản mục mà nhà nước cần khuyến khích (ví dụ cho y tế, giáo dục...). Theo đó, phạm vi các khoản giảm trừ này cũng rất đa dạng. Có quốc gia cho phép giảm trừ các khoản đóng bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế... để khuyến khích người dân tham gia các dịch vụ này; có quốc gia cho phép giảm trừ chi phí giáo dục của con hoặc có quốc gia cho phép giảm trừ đối với các khoản lãi tiền vay mua nhà trả góp (để khuyến khích người dân sở hữu nhà) hay là các khoản đóng góp từ thiện.

Phương thức quy định về mức giảm trừ gia cảnh cho người nộp thuế cũng rất khác nhau giữa các quốc gia. Có quốc gia quy định một mức cứng tương tự như Việt Nam (ví dụ, Trung Quốc, Ác-hen-ti-na...), nhưng có quốc gia quy định theo tỷ lệ phần trăm (%) thu nhập và khống chế mức giảm trừ tối đa (ví dụ, Thái Lan, Hàn Quốc...). Quy mô của các khoản giảm trừ được các nước thiết kế chủ yếu dựa vào quan điểm của từng nước trong chính sách động viên về thuế TNCN và thường không dựa vào một công thức cụ thể nào. Hầu hết các quốc gia đều xác định mức giảm trừ bản thân người nộp thuế ở mức tương đương từ 0,5 đến 1,5 lần thu nhập bình quân đầu người; nếu tính thêm giảm trừ cho người phụ thuộc thì mức giảm trừ gia cảnh thường tương đương khoảng từ 1 đến 2 lần thu nhập bình quân đầu người.

Ngoài ra, đối với các nước đang phát triển, qua tham khảo về những thay đổi chính sách thuế TNCN ở các nước này trong thời gian qua cho thấy tần suất điều chỉnh các khoản giảm trừ ít thường xuyên hơn so với các nước phát triển. Luật thuế các nước này nhìn chung cũng không quy định cứng tần suất bao lâu sẽ thực hiện điều chỉnh nên thực tế thường được ổn định trong một thời gian nhất định.

Việc thực hiện chính sách thuế TNCN có vai trò rất quan trọng để triển khai chính sách phân phối lại, đảm bảo công bằng xã hội. Cùng với các nguồn thu khác, nguồn thu từ thuế TNCN đã được sử dụng để đáp ứng rất nhiều các nhu cầu chi cho đầu tư phát triển, an ninh quốc phòng, đảm bảo an sinh xã hội, xóa đói giảm nghèo. Việc áp dụng thuế TNCN cần đảm bảo phù hợp với hoàn cảnh sống của người nộp thuế đặt trong bối cảnh KT-XH, mức sống và thu nhập bình quân của người lao động.

Do vậy, dự thảo Luật đề xuất giao Chính phủ quy định mức giảm trừ gia cảnh để đảm bảo linh hoạt, chủ động điều chỉnh cho phù hợp với thực tiễn và yêu cầu phát triển KT-XH của đất nước trong từng thời kỳ.

(Nội dung sửa đổi tại Điều 9 dự thảo Luật).

- *Sửa đổi, hoàn thiện phạm vi xác định các khoản đóng góp từ thiện, nhân*

đạo được giảm trừ

Điều 20 Luật Thuế TNCN hiện hành quy định các khoản đóng góp từ thiện, nhân đạo được trừ vào thu nhập trước khi tính thuế đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công bao gồm: khoản đóng góp vào tổ chức, cơ sở chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, người tàn tật, người già không nơi nương tựa; khoản đóng góp vào quỹ từ thiện, quỹ nhân đạo, quỹ khuyến học.

Hiện nay, việc hình thành và mở rộng các quỹ xã hội, quỹ từ thiện là giải pháp để giúp Chính phủ hỗ trợ phúc lợi cho các đối tượng yếu thế, trong đó các nguồn quỹ được hình thành từ sự huy động, đóng góp của người dân, người lao động trong các cơ quan, tổ chức, đơn vị đã góp phần thực hiện tốt các chính sách đền ơn, đáp nghĩa, an sinh xã hội, hỗ trợ đối tượng có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn hay trong giai đoạn dịch bệnh Covid-19, bão lũ... thời gian qua. Do vậy, việc rà soát để bổ sung phạm vi xác định các khoản đóng góp được giảm trừ là cần thiết để thúc đẩy người lao động có điều kiện thuận lợi tham gia hỗ trợ cho các quỹ này.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 1 Điều 10 dự thảo Luật).

(5) Về Biểu thuế lũy tiến từng phần áp dụng đối với cá nhân cư trú có thu nhập từ tiền lương, tiền công

Khoản 2 Điều 22 Luật Thuế TNCN quy định Biểu thuế lũy tiến từng phần áp dụng đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công với 7 bậc thuế: 5%, 10%, 15%, 20%, 25%, 30% và 35%. Qua quá trình thực tế thực hiện, có quan điểm cho rằng Biểu thuế lũy tiến từng phần hiện hành là chưa hợp lý, quá nhiều bậc, giãn cách giữa các bậc quá hẹp dễ dẫn đến nhảy bậc thuế khi tổng hợp thu nhập vào cuối năm làm tăng số thuế phải nộp, số lượng phải quyết toán thuế trong khi số thuế phải nộp thêm không nhiều.

Việc áp dụng thu thuế TNCN theo các mức thuế suất lũy tiến từng phần là chính sách được áp dụng phổ biến ở nhiều nước trên thế giới. Theo đó, hầu hết các nước đều áp dụng biểu thuế lũy tiến có nhiều bậc khác nhau để áp dụng thu thuế theo các mức khác nhau đối với các nhóm người nộp thuế có mức thu nhập khác nhau, qua đó, đảm bảo tính công bằng theo chiều dọc của chính sách thuế (số thuế phải trả tăng theo sự gia tăng thu nhập). Tuy cách thức và phương thức thiết kế biểu thuế các nước cũng khác nhau, tùy thuộc vào quan điểm thiết kế chính sách thuế TNCN của mỗi nước. Xu hướng chung được một số quốc gia thực hiện gần đây là thực hiện đơn giản hóa của Biểu thuế thông qua việc giảm số bậc trong Biểu thuế.

Về mức thuế suất: Mức thuế suất thuế TNCN cao nhất ở một số quốc gia được điều chỉnh theo hướng tăng lên. Trong năm 2024, Phần Lan tăng mức thuế suất cao nhất từ 57% lên 57,3%. Một số nước châu Á áp dụng mức thuế cao nhất là 45% (Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc) và 35% (Philippines, Indonesia).

Về số lượng bậc thuế: Số lượng bậc thuế ở các quốc gia không giống nhau, tùy thuộc vào điều kiện KT- XH và định hướng chính sách thuế của từng nước. Tại khu vực châu Á, trong số các quốc gia đã được nghiên cứu, số bậc

thuế dao động từ 5 đến 13 bậc. Cụ thể, có 3 quốc gia áp dụng 7 bậc thuế, 2 quốc gia áp dụng 5 bậc và 2 quốc gia áp dụng 8 bậc. Đáng chú ý, Singapore là quốc gia có số bậc thuế nhiều nhất với 13 bậc. Ở các khu vực Châu Âu, Bắc Mỹ và châu Úc, phần lớn các quốc gia áp dụng từ 5 đến 6 bậc thuế. Riêng Hoa Kỳ áp dụng 7 bậc, còn Albania là nước có số bậc thuế ít nhất, với chỉ 2 bậc.

Biểu thuế thu nhập cá nhân tại một số quốc gia:

Quốc gia	Thuế suất cao nhất (%)	Thuế suất thấp nhất (%)	Số bậc thuế suất, mức thuế suất (%)
Khu vực Châu Á			
Thái Lan	35	5	7 (5; 10; 15; 20; 25; 30; 35)
Indonesia	35 (trước đó là 30)	5	5 (5; 15; 25; 30; 35)
Malaysia	30 (trước đó là 11)	0	10 (0; 1; 3; 6; 11; 19; 25; 26; 28; 30)
Philippines	35	20	5 (20; 25; 30; 32; 35)
Singapore	24	0	13 (0; 2; 3,5; 7; 11,5; 15; 18; 19; 19,5; 20; 22; 23; 24)
Trung Quốc	45	3	7 (3; 10; 20; 25; 30; 35; 45)
Hàn Quốc	45	6	8 (6; 15; 24; 35; 38; 40; 42; 45)
Nhật Bản	45	5	7 (5; 10; 20; 23; 33; 40; 45)
Ấn Độ	42,744	0	8 (0; 5,2; 20,8; 31,2; 34,32; 35,88; 39; 42,744)
Khu vực Châu Âu và Bắc Mỹ			
Canada	33	15	5 (15; 20,5; 26; 29; 33)
Phần Lan	44	12,64	6 (12,64; 19; 30,25; 34; 42; 44)
Pháp	45	0	5 (0; 11; 30; 41; 45)
Na Uy	17,5	0	6 (0; 1,7; 4,0; 13,5; 16,5; 17,5)
Hy Lạp	44	9	5

Quốc gia	Thuế suất cao nhất (%)	Thuế suất thấp nhất (%)	Số bậc thuế suất, mức thuế suất (%)
			(9; 22; 28; 36; 44)
Hoa Kỳ	37	10	7 (10; 12; 22; 24; 32; 35; 37)
Albania	23	13	2 (13; 23)
Algeria	35	0	6 (0; 23; 27; 30; 33; 35)
Azerbaijan	65	24	5 (24; 31; 45; 55; 65)
Khu vực Châu Úc			
Úc	45	0	5 (0; 19; 32,5; 37; 45)

Nguồn: Tổng hợp

Qua rà soát cơ cấu biểu thuế hiện nay và nghiên cứu xu hướng cải thiện về mức sống dân cư trong thời gian tới cũng như kinh nghiệm quốc tế⁸, có thể nghiên cứu để cắt giảm số bậc thuế của Biểu thuế hiện nay từ 7 bậc xuống mức phù hợp; cùng với đó, xem xét nới rộng khoảng cách thu nhập trong các bậc thuế, đảm bảo điều tiết ở mức cao hơn vào những người có thu nhập ở bậc thuế cao. Thực hiện theo hướng này sẽ góp phần đơn giản hóa, giảm số bậc thuế nhằm tạo thuận lợi cho công tác kê khai, nộp thuế của người nộp thuế.

Việc sửa đổi Biểu thuế TNCN cần phù hợp với định hướng được đặt ra trong Chiến lược cải cách hệ thống thuế đến năm 2030, đảm bảo phù hợp với bối cảnh KT-XH, thu nhập và mức sống của người dân và với thông lệ quốc tế, đặc biệt là với các nước có điều kiện tương đồng, vừa đảm bảo quyền lợi của người lao động, khuyến khích sự phát triển của thị trường lao động trong bối cảnh hội nhập quốc tế, vừa đảm bảo nguồn thu cho NSNN.

Bộ Tài chính đề xuất 02 phương án sửa đổi Biểu thuế, cụ thể:

Phương án 1:

Bậc thuế	Phần thu nhập tính thuế/tháng (triệu đồng)	Khoảng cách thu nhập trong từng bậc thuế (triệu đồng)	Thuế suất (%)
1	Đến 10	10	5
2	Trên 10 đến 30	20	15
3	Trên 30 đến 50	20	25

⁸ Biểu thuế của In-đô-nê-xi-a bao gồm 5 bậc thuế với các mức thuế suất 5%, 15%, 25%, 30% và 35%; của Phi-líp-pin bao gồm 5 bậc thuế với các mức thuế suất 15%, 20%, 25%, 30%, 35%; một số quốc gia như Ma-lai-

4	Trên 50 đến 80	30	30
5	Trên 80	-	35

Phương án 2:

Bậc thuế	Phần thu nhập tính thuế/tháng (triệu đồng)	Khoảng cách thu nhập trong từng bậc thuế (triệu đồng)	Thuế suất (%)
1	Đến 10	10	5
2	Trên 10 đến 30	20	15
3	Trên 30 đến 60	30	25
4	Trên 60 đến 100	40	30
5	Trên 100	-	35

Việc thu hẹp số lượng bậc thuế sẽ góp phần đơn giản hóa công tác quản lý, thu thuế, tạo thuận lợi cho việc kê khai, tính thuế và phù hợp với xu hướng cải cách thuế TNCN trên thế giới. Thực hiện theo phương án 1 và phương án 2 đáp ứng được mục tiêu giảm bậc thuế, điều chỉnh thu nhập tính thuế ở từng bậc ở số chẵn. Tuy nhiên, ảnh hưởng của hai phương án là khác nhau. Đối với Phương án 1, cá nhân có thu nhập tính thuế hiện đang ở bậc 1 sẽ không bị ảnh hưởng (tuy nhiên với việc điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh thì cá nhân đang có thu nhập ở bậc 1 đều được giảm thuế), các cá nhân hiện đang nộp thuế từ bậc 2 trở lên sẽ được giảm thuế so với hiện nay (ví dụ, cá nhân có thu nhập tính thuế 10 triệu/tháng sẽ được giảm 250.000 đồng/tháng, cá nhân có thu nhập tính thuế 30 triệu/tháng sẽ được giảm 850.000/tháng, cá nhân có thu nhập tính thuế 40 triệu/tháng sẽ được giảm 750.000 đồng/tháng, cá nhân có thu nhập tính thuế 80 triệu đồng sẽ được giảm 650.000 đồng/tháng...). Đối với Phương án 2, cơ bản mọi cá nhân có thu nhập tính thuế từ 50 triệu đồng/tháng trở xuống sẽ được giảm thuế tương đương phương án 1, đối với các nhân có thu nhập tính thuế trên 50 triệu đồng/tháng thì mức độ giảm sẽ nhiều hơn phương án 1, vì vậy số thu NSNN sẽ giảm nhiều hơn phương án 1.

Qua quá trình lấy ý kiến, đa số đều đề nghị thực hiện theo Phương án 2, cũng có ý kiến đề xuất giãn các mức thu nhập trong từng bậc thuế cao hơn nữa, hạ mức thuế suất trong từng bậc, hạ mức thuế suất cao nhất từ 35% xuống mức thấp hơn (30% hoặc 25%)...

Về các ý kiến này, qua nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế thì một số nước trong khu vực vẫn đang quy định mức thuế suất ở bậc thuế cao nhất ở mức 35% (như Thái Lan, Indonexia, Philippin), thậm chí ở mức cao hơn 45% (như Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Ấn Độ). Việc điều chỉnh thuế suất theo 2 phương án nêu trên, đồng thời với việc điều chỉnh nâng mức giảm trừ gia cảnh, bổ sung thêm các khoản giảm trừ khác (y tế, giáo dục...) thì mức điều tiết thuế đã giảm, hỗ trợ cho người nộp thuế, đặc biệt với cá nhân có thu nhập ở mức trung bình, thấp sẽ chuyển sang diện không phải nộp thuế TNCN. Đối với cá nhân có thu

nhập ở mức cao hơn thì mức độ điều tiết thuế cũng giảm hơn so với hiện hành. Ví dụ: cá nhân có một người phụ thuộc, có thu nhập từ tiền lương, tiền công 20 triệu đồng/tháng, hiện hành nộp thuế TNCN 125 nghìn đồng/tháng, khi thực hiện giảm trừ gia cảnh và biểu thuế theo phương án 2 sẽ không phải nộp thuế; nếu thu nhập 25 triệu đồng/tháng thì số thuế phải nộp từ 448 nghìn đồng/tháng hiện hành, giảm xuống còn 34 nghìn đồng/tháng (giảm khoảng 92%); nếu thu nhập 30 triệu đồng/tháng thì số thuế phải nộp từ 968 nghìn đồng/tháng hiện hành, giảm xuống còn 258 nghìn đồng/tháng (giảm khoảng 73%)... (Chi tiết theo các Phụ lục kèm theo).

Theo Báo cáo khảo sát mức sống dân cư năm 2024 của Cục Thống kê công bố thì thu nhập bình quân đầu người/tháng của Việt Nam trong năm 2024 (theo giá hiện hành) là 5,4 triệu đồng và nhóm hộ có thu nhập cao nhất (nhóm gồm 20% dân số giàu nhất - nhóm 5) có thu nhập bình quân là 11,8 triệu đồng/tháng/người. Theo đó, mức giảm trừ cho người nộp thuế đề xuất (15,5 triệu đồng/tháng) là gần 3 lần so với mức thu nhập bình quân đầu người; đồng thời cũng cao hơn mức thu nhập bình quân của nhóm 20% dân số có thu nhập cao nhất. Việc điều tiết thuế cũng hướng tới nhóm người có thu nhập trung bình cao (mức thuế suất 5% ở bậc 1 áp dụng với thu nhập tính thuế từ 0 – 10 triệu đồng/tháng, tương đương với thu nhập từ tiền lương, tiền công của cá nhân có 1 người phụ thuộc từ 20 – 35 triệu đồng/tháng; mức thuế suất 15% ở bậc 2 áp dụng đối với thu nhập tính thuế từ 10 – 30 triệu đồng/tháng, tương đương với thu nhập từ tiền lương, tiền công của cá nhân có 1 người phụ thuộc từ 35 – 56 triệu đồng/tháng...).

Với mức giảm thu ngân sách nhà nước (giảm trừ gia cảnh theo phương án 1 giảm 12 nghìn tỷ, theo phương án 2 giảm 21 nghìn tỷ; điều chỉnh biểu thuế theo phương án 1 giảm 7,120 nghìn tỷ, theo phương án 2 giảm 8,740 nghìn tỷ).

Do vậy, Bộ Tài chính trình Chính phủ thực hiện theo phương án 2.

(Nội dung thể hiện tại Điều 8 dự thảo Luật).

(6) Về ngưỡng thu nhập để xác định thu nhập tính thuế đối với một số khoản thu nhập

Tại Luật Thuế TNCN thực hiện từ 01/01/2009 quy định cá nhân có thu nhập từ trúng thưởng, từ bản quyền, từ nhượng quyền thương mại, từ nhận thừa kế, quà tặng nộp thuế 10% trên phần thu nhập vượt 10 triệu đồng.

Qua quá trình lấy ý kiến, nhiều ý kiến tham gia đề xuất nâng ngưỡng thu nhập chịu thuế này để đồng bộ với việc điều chỉnh mức giảm trừ gia cảnh, ngưỡng doanh thu nộp thuế đối với cá nhân kinh doanh.

Tiếp thu ý kiến tham gia, tại dự thảo Luật điều chỉnh nâng ngưỡng thu nhập tính thuế đối với một số khoản thu nhập nêu trên lên 20 triệu đồng.

(Nội dung thể hiện từ Điều 14 đến Điều 17, Điều 24, Điều 25 dự thảo Luật)

(7) Về thời điểm xác định thu nhập tính thuế

Để đảm bảo về căn cứ pháp luật, phù hợp với thực tiễn, minh bạch, đơn giản trong việc kê khai, nộp thuế của người nộp thuế và cơ quan thuế trong quá trình thực hiện, dự thảo Luật đề xuất sửa đổi, hoàn thiện quy định về thời điểm xác định thu nhập tính thuế đối với thu nhập từ chuyển nhượng bất động sản như sau:

Hiện hành, Luật Thuế TNCN (Điều 13) quy định thời điểm xác định thu nhập chịu thuế từ chuyển nhượng bất động sản là thời điểm hợp đồng chuyển nhượng có hiệu lực theo quy định của pháp luật.

Thực tế thực hiện phát sinh vấn đề vướng mắc đối với trường hợp người chuyển nhượng bất động sản ủy quyền cho người mua nộp thuế thay, khi người mua làm thủ tục cấp giấy chứng nhận quyền sở hữu/quyền sử dụng bất động sản thì cơ quan quản lý mới thực hiện xác định nghĩa vụ thuế.

Do vậy, Bộ Tài chính đề xuất thời điểm xác định thu nhập tính thuế từ chuyển nhượng bất động sản là thời điểm hợp đồng chuyển nhượng có hiệu lực theo quy định của pháp luật hoặc thời điểm đăng ký quyền sử dụng, quyền sở hữu bất động sản.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 2 Điều 13 dự thảo Luật).

3.2. Những nội dung bổ sung (03 nội dung)

(1) Bổ sung quy định về nhóm thu nhập khác thuộc diện chịu thuế TNCN

Điều 3 Luật Thuế TNCN hiện hành quy định chung về thu nhập chịu thuế bao gồm 10 loại thu nhập: (1) thu nhập từ kinh doanh; (2) thu nhập từ tiền lương, tiền công; (3) thu nhập từ đầu tư vốn; (4) thu nhập từ chuyển nhượng vốn; (5) thu nhập từ chuyển nhượng bất động sản; (6) thu nhập từ trúng thưởng; (7) thu nhập từ bản quyền; (8) thu nhập từ nhượng quyền thương mại; (9) thu nhập từ nhận thừa kế; (10) thu nhập từ nhận quà tặng. Luật Thuế TNCN giao Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn.

Nội dung quy định cụ thể các loại thu nhập chịu thuế TNCN như Luật hiện hành về cơ bản là phù hợp với thực tiễn tình hình KT-XH và các hình thức hoạt động trong đời sống dân cư, đồng thời, cũng phù hợp với thông lệ quốc tế nói chung. Tuy nhiên, cùng với sự phát triển của đời sống KT-XH và các hình thức hoạt động kinh doanh mới đã phát sinh một số khoản thu nhập khác của cá nhân ngoài các loại thu nhập chịu thuế đã được quy định nêu trên và thường là các khoản thu nhập khác có tính chất đặc thù như thu nhập từ chuyển nhượng tài sản, quyền tài sản như chuyển nhượng tên miền internet quốc gia Việt Nam “.vn”, chuyển nhượng biển số xe ô tô trúng đấu giá (cùng với xe ô tô gắn biển số trúng đấu giá), giao dịch tài sản số (tài sản ảo, tài sản mã hóa),... Các khoản thu nhập từ chuyển nhượng tài sản, quyền tài sản này cũng có bản chất giống với một số khoản thu nhập không thường xuyên (thu nhập vãng lai) đang thuộc diện chịu thuế TNCN hiện nay như thu nhập từ bản quyền, thu nhập từ nhượng quyền thương mại...

Qua rà soát kinh nghiệm của các nước quy định về các loại hình thu nhập chịu thuế thường bao gồm: Thu nhập từ việc làm (tiền lương, tiền công, các khoản thưởng và thu nhập khác do lao động); thu nhập từ tác quyền; thu nhập từ tiền lãi; thu nhập từ cổ tức; thu nhập từ kinh doanh cá nhân; thu nhập từ tiền lương hưu; thu nhập từ chuyển nhượng vốn, chuyển nhượng tài sản; thu nhập từ cho thuê tài sản và **thu nhập khác**, chẳng hạn như:

- Ở Thái Lan, thu nhập chịu thuế bao hàm cả thu nhập bằng tiền và hiện vật. Bất kỳ lợi ích nào do người sử dụng lao động hoặc những người khác cung cấp, chẳng hạn như nhà cho thuê miễn phí hoặc số thuế do người sử dụng lao động trả thay cho người lao động cũng được coi là thu nhập chịu thuế để tính thuế TNCN. Thu nhập chịu thuế được chia thành 08 loại như sau: (1) thu nhập từ cung cấp dịch vụ cá nhân cho người sử dụng lao động; (2) thu nhập từ tiền lương, tiền công; (3) thu nhập từ chuyển giao bản quyền, chuyển quyền thương mại và sở hữu trí tuệ; (4) thu nhập từ cổ tức, lãi tiền gửi ngân hàng ở Thái Lan, thu nhập từ đầu tư vốn; (5) thu nhập từ cho thuê tài sản, bất động sản, hợp đồng mua bán, cho thuê; (6) thu nhập từ nghề nghiệp tự do; (7) thu nhập từ xây dựng và các công việc khác theo hợp đồng và (8) thu nhập từ kinh doanh, thương mại, nông nghiệp, công nghiệp, vận tải và **các hoạt động khác**.

- Ở Trung Quốc, Luật Thuế TNCN quy định 9 loại thu nhập chịu thuế TNCN bao gồm: (1) thu nhập từ việc làm (tiền lương, tiền công); (2) thu nhập từ việc cung cấp các dịch vụ cá nhân như thiết kế, chăm sóc sức khỏe, tư vấn luật pháp, kế toán...; (3) thù lao của tác giả; (4) thu nhập từ bản quyền; (5) thu nhập từ kinh doanh; (6) thu nhập từ lãi suất, cổ tức và phân phối lợi nhuận; (7) thu nhập từ cho thuê máy móc, thiết bị, phương tiện, tàu thủy và các tài sản khác; (8) thu nhập từ chuyển quyền sở hữu tài sản (chứng khoán, cổ phiếu, bất động sản); (9) **thu nhập bất thường khác**.

- Ở Hàn Quốc, thu nhập chịu thuế TNCN bao gồm: (1) thu nhập từ tiền công, tiền lương lao động; (2) thu nhập từ kinh doanh (bao gồm lợi nhuận từ thương mại, giao dịch bất động sản, cho thuê, mua bán quyền sử dụng và các thu nhập khác tạo ra từ các giao dịch thông thường); (3) thu nhập từ cổ tức (cả từ doanh nghiệp trong nước và ngoài nước); (4) tiền lãi; (5) thu nhập từ lương hưu; (6) **các thu nhập khác** (giải thưởng bằng tiền hoặc hiện vật, tiền thưởng do trúng số xổ, trò chơi cá cược, phí người sử dụng từ bản quyền, quyền sử dụng các sản phẩm trí tuệ, thu nhập từ chuyển nhượng quyền khai thác khoáng sản, đánh cá, quyền sở hữu công nghiệp, bí mật công nghiệp, thông tin cá nhân, thương hiệu và quyền khai thác nước dưới lòng đất...).

Theo đó, các nước thường có quy định mang tính nguyên tắc để đảm bảo tính bao quát đối với các khoản thu nhập khác (hay thu nhập có tính chất bất thường) của cá nhân mà không thể xếp vào các nhóm thu nhập chịu thuế được liệt kê tên cụ thể.

Tại Nghị quyết số 07-NQ/TW ngày 18/11/2016 của Bộ Chính trị và các Văn kiện của Đảng thời gian gần đây cũng như Nghị quyết số 23/2021/QH15 của Quốc hội đã đặt ra chủ trương đẩy mạnh các biện pháp khai thác dư địa thu,

mở rộng cơ sở thuế. Với sự đa dạng nguồn gốc thu nhập của cá nhân gắn với mục tiêu, yêu cầu mở rộng cơ sở thuế, Bộ Tài chính đề xuất bổ sung quy định về nhóm thu nhập khác để phù hợp với chủ trương của Đảng và Nhà nước về mở rộng cơ sở thuế, đảm bảo bao quát hơn thực tế hiện nay, đảm bảo tính công bằng giữa các cá nhân có phát sinh thu nhập, đồng thời phù hợp với nguyên tắc đánh thuế TNCN và thông lệ quốc tế.

Các loại thu nhập khác bao gồm:

- Thu nhập từ chuyển nhượng tên miền internet quốc gia Việt Nam “.vn”;
- Thu nhập từ chuyển nhượng chứng chỉ giảm phát thải, tín chỉ các – bon;
- Thu nhập từ chuyển nhượng biển số xe ô tô trúng đấu giá theo quy định của pháp luật;
- Thu nhập từ chuyển nhượng tài sản số;
- Thu nhập từ quyền sử dụng, quyền sở hữu, chuyển nhượng tài sản khác do Chính phủ quy định.

Thuế TNCN đối với thu nhập khác được tính bằng thu nhập tính thuế nhân với thuế suất. Trong đó, thu nhập tính thuế là phần thu nhập vượt trên 20 triệu đồng mà người nộp thuế nhận được theo từng lần phát sinh thu nhập; thuế suất 5% (tương đồng như thu nhập từ bản quyền, nhượng quyền thương mại hiện nay).

Riêng đối với thu nhập từ chuyển nhượng tài sản số trên sàn giao dịch quản lý minh bạch, công khai về giá và với tần suất thường xuyên, đề nghị áp dụng mức thuế suất 0,1% trên giá chuyển nhượng từng lần giao dịch như đối với chuyển nhượng chứng khoán hiện nay.

Đối với thu nhập từ quyền sử dụng, quyền sở hữu, chuyển nhượng tài sản khác do Chính phủ quy định. Việc giao Chính phủ quy định chi tiết về các khoản thu nhập khác sẽ đảm bảo phù hợp với thực tiễn phát sinh, đẩy mạnh việc phân cấp, phân quyền cho Chính phủ quy định chi tiết những vấn đề còn biến động để đảm bảo linh hoạt trong chỉ đạo, điều hành, phù hợp với các nguyên tắc ban hành Luật được xác định gần đây là Luật chỉ quy định những nội dung có tính nguyên tắc.

(Nội dung bổ sung tại khoản 10 Điều 3, Điều 18, Điều 26 dự thảo Luật).

(2) Bổ sung một số quy định về miễn thuế, giảm thuế TNCN

Việc bổ sung một số quy định về miễn, giảm thuế TNCN nhằm thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước trong việc phát triển các lĩnh vực ưu tiên, đảm bảo việc miễn, giảm thuế phù hợp với thực tiễn, minh bạch trong thực hiện và phù hợp với xu hướng cải cách thuế TNCN trên thế giới. Cụ thể:

- *Bổ sung quy định miễn thuế TNCN đối với thu nhập từ lợi tức cổ phần của thành viên hợp tác xã nông nghiệp, cá nhân là nông dân ký kết hợp đồng với doanh nghiệp tham gia “Cánh đồng lớn”, trồng rừng sản xuất, nuôi trồng thủy sản.*

Tại điểm a khoản 2 Điều 23 Luật Thuế TNCN quy định thuế suất đối với thu nhập từ đầu tư vốn của cá nhân là 5%. Thực tế các năm gần đây đã phát sinh việc phát triển mô hình hợp tác, liên kết giữa nông dân với hợp tác xã hoặc doanh nghiệp để sản xuất gắn với tiêu thụ nông sản, xây dựng cánh đồng lớn. Luật Thuế TNCN hiện hành đã có quy định thu nhập từ trực tiếp sản xuất nông nghiệp được miễn thuế TNCN nhưng chưa có quy định miễn thuế TNCN đối với thu nhập từ lợi tức cổ phần của thành viên hợp tác xã nông nghiệp, cá nhân là nông dân ký kết hợp đồng với doanh nghiệp tham gia “Cánh đồng lớn”, trồng rừng sản xuất, nuôi trồng thủy sản (đang phải nộp thuế TNCN với mức thuế suất 5%) nên chưa thực sự khuyến khích cá nhân hợp tác, liên kết sản xuất với doanh nghiệp.

Về định hướng phát triển nông nghiệp quy mô lớn, theo hướng hiện đại, tại Nghị quyết 19-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Hội nghị lần thứ năm Ban chấp hành Trung ương khóa XIII về nông nghiệp, nông dân, nông thôn đến năm 2030 đã đề ra định hướng: *“Cơ cấu lại nông nghiệp thực chất, hiệu quả, khai thác và phát huy lợi thế nền nông nghiệp nhiệt đới, tiềm năng, lợi thế của từng vùng, miền, địa phương. Đẩy mạnh tích tụ, tập trung đất đai; phát triển nông nghiệp theo hướng hiện đại, chuyên canh hàng hoá tập trung, quy mô lớn, bảo đảm an toàn thực phẩm dựa trên nền tảng ứng dụng khoa học - công nghệ tiên tiến, chuyển đổi số, cơ giới hoá, tự động hoá; gắn kết chặt chẽ nông nghiệp với công nghiệp, dịch vụ, sản xuất với bảo quản, chế biến và tiêu thụ nông sản....”*. Tại Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 16/6/2022 của Hội nghị lần thứ năm Ban chấp hành Trung ương khóa XIII về tiếp tục đổi mới, phát triển và nâng cao hiệu quả kinh tế tập thể trong giai đoạn mới cũng đã đề ra định hướng: *“Sửa đổi, bổ sung các chính sách ưu đãi, hỗ trợ phát triển kinh tế tập thể theo hướng xác định các tổ chức kinh tế tập thể là chủ thể phù hợp để kết hợp giữa đầu tư của Nhà nước và đầu tư, quản lý của tập thể người dân (đầu tư công - quản trị cộng đồng). Nhà nước có cơ chế, chính sách đặc thù cho kinh tế tập thể...”*.

Nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế cho thấy có một số quốc gia có ngành sản xuất nông nghiệp phát triển đều có chính sách ưu đãi thuế nhằm thu hút vốn đầu tư, khuyến khích phát triển nền sản xuất nông nghiệp theo hướng tập trung, hiện đại, bền vững. Theo đó, đề cùng với các chính sách khác khuyến khích sự phát triển của ngành nông nghiệp theo định hướng của Đảng và Nhà nước, Bộ Tài chính đề xuất bổ sung quy định miễn thuế TNCN đối với đối với thu nhập từ lợi tức cổ phần của thành viên hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã nông nghiệp, cá nhân là nông dân ký kết hợp đồng với doanh nghiệp tham gia “Cánh đồng lớn”; trồng rừng sản xuất, nuôi trồng thủy sản; đồng thời chỉnh sửa một số thuật ngữ tại khoản 5 Điều 4 Luật Thuế TNCN hiện hành cho phù hợp với pháp luật liên quan.

(Nội dung bổ sung tại khoản 4 Điều 4 dự thảo Luật).

- *Bổ sung quy định miễn thuế TNCN đối với thu nhập từ chuyển nhượng chứng chỉ giảm phát thải, chuyển nhượng tín chỉ các - bon lần đầu sau khi phát hành của cá nhân được cấp chứng chỉ giảm phát thải, tín chỉ các - bon; thu nhập từ tiền lãi từ trái phiếu xanh; thu nhập từ chuyển nhượng trái phiếu xanh*

lần đầu sau khi phát hành.

Hiện nay xu hướng quốc tế đang khuyến khích phát triển các dự án đầu tư theo cơ chế phát triển sạch (CDM) do đây là các dự án đầu tư sản xuất theo công nghệ mới, tiên tiến, thân thiện với môi trường, có kết quả giảm phát thải khí nhà kính. Ban chấp hành quốc tế về CDM⁹ thực hiện việc giám sát, chấp thuận đăng ký và cấp chứng chỉ giảm phát thải. Tổ chức, cá nhân có quyền chuyển nhượng chứng chỉ cho các đối tượng có nhu cầu và có thêm nguồn vốn để đầu tư công nghệ sản xuất sạch.

Phát triển thị trường tín chỉ các-bon là giải pháp quan trọng để thực hiện các mục tiêu về bảo vệ môi trường và tại Luật Bảo vệ môi trường (BVMT) số 72/2020/QH14 được Quốc hội thông qua năm 2020 (có hiệu lực thi hành từ 01/01/2022) đã có các quy định về tín chỉ các-bon, cơ chế trao đổi, chuyển nhượng tín chỉ các-bon cũng như đề ra chủ trương Nhà nước cần có cơ chế, chính sách hỗ trợ để khuyến khích phát triển.

Luật BVMT cũng đã có quy định về trái phiếu xanh do Chính phủ, chính quyền địa phương, doanh nghiệp phát hành theo quy định của pháp luật về trái phiếu để huy động vốn cho hoạt động BVMT, dự án đầu tư mang lại lợi ích về môi trường; Chủ thể phát hành và nhà đầu tư mua trái phiếu xanh được hưởng các ưu đãi theo quy định và giao Chính phủ quy định chi tiết.

Thực tế những năm gần đây, để thúc đẩy hoạt động BVMT, nhiều quốc gia trên thế giới đã xây dựng và đưa vào triển khai các chính sách nhằm thúc đẩy thị trường chứng chỉ giảm phát thải, tín chỉ các-bon, trái phiếu xanh nhằm khuyến khích bảo vệ môi trường thông qua việc giảm phát thải các-bon, nâng cao nhận thức của cộng đồng xã hội về giảm phát thải khí nhà kính, hướng đến tăng trưởng xanh và phát triển bền vững.

Qua nghiên cứu kinh nghiệm quốc tế cho thấy một số nước như Thái Lan, Malaysia, Trung Quốc... cũng có quy định miễn thuế đối với thu nhập từ chuyển nhượng chứng chỉ giảm phát thải; Mê-hi-cô, Ấn Độ, Mỹ áp dụng nhiều chính sách ưu đãi về thuế thu nhập để thúc đẩy thị trường trái phiếu xanh, ví dụ ở Mỹ thu nhập từ trái phiếu xanh do chính quyền địa phương phát hành được miễn thuế thu nhập; một số quốc gia có chính sách miễn, giảm thuế đối với thu nhập từ chuyển nhượng tín chỉ các-bon, ví dụ như Thái Lan.

Để thúc đẩy hơn nữa các hoạt động hướng tới mục tiêu phát triển bền vững tại Việt Nam, nhất là trong việc thực hiện các cam kết của Việt Nam tại Hội nghị COP26, Bộ Tài chính đề xuất bổ sung vào diện được miễn thuế đối với thu nhập từ chuyển nhượng chứng chỉ giảm phát thải, chuyển nhượng tín chỉ các – bon lần đầu sau khi phát hành của cá nhân được cấp chứng chỉ giảm phát thải, tín chỉ các-bon; thu nhập từ tiền lãi từ trái phiếu xanh; thu nhập từ chuyển nhượng trái phiếu xanh lần đầu sau khi phát hành, tương tự như kinh nghiệm của các nước trên thế giới đang áp dụng.

⁹ Tổ chức được các nước tham gia Công ước Khí hậu thành lập và ủy quyền giám sát các dự án CDM, chấp thuận đăng ký và cấp chứng chỉ giảm phát thải

Tại Luật Thuế TNDN số 67/2025/QH15 được Quốc hội thông qua ngày 14/6/2025 đã bổ sung quy định miễn thuế TNDN đối với thu nhập của các hoạt động này. Theo đó, việc sửa đổi, bổ sung này sẽ đảm bảo tính đồng bộ, thống nhất trong thực hiện các mục tiêu chính sách của Đảng và Nhà nước liên quan đến thúc đẩy tăng trưởng xanh.

(Nội dung bổ sung tại khoản 16 Điều 4 dự thảo Luật).

- Bổ sung quy định miễn thuế TNCN đối với thu nhập thực hiện nhiệm vụ khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo

Tại khoản 3 Điều 71 Luật Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo số 93/2025/QH15 quy định miễn thuế TNCN đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công từ thực hiện nhiệm vụ khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo.

Để đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật, Bộ Tài chính đề xuất bổ sung quy định miễn thuế TNCN đối với thu nhập từ thu nhập từ tiền lương, tiền công từ thực hiện nhiệm vụ khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo.

(Nội dung thể hiện tại khoản 17 Điều 4 dự thảo Luật).

- Sửa đổi, hoàn thiện quy định miễn thuế đối với thu nhập từ quyền tác giả của nhiệm vụ khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo khi kết quả nhiệm vụ được thương mại hóa theo quy định của pháp luật về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, pháp luật về sở hữu trí tuệ theo quy định tại khoản 3 Điều 71 Luật Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo số 93/2025/QH15.

(Nội dung thể hiện tại khoản 18 Điều 4 dự thảo Luật).

- Bổ sung quy định miễn thuế đối với thu nhập của nhà đầu tư cá nhân, chuyên gia làm việc cho dự án khởi nghiệp sáng tạo, sáng lập viên cho doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo, nhà đầu tư cá nhân góp vốn vào quỹ đầu tư mạo hiểm theo quy định tại khoản 3 Điều 71 Luật Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo số 93/2025/QH15.

(Nội dung thể hiện tại khoản 19 Điều 4 dự thảo Luật).

- Bổ sung quy định miễn thuế đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công của lực lượng tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc trong thời gian làm nhiệm vụ.

Qua quá trình lấy ý kiến, có ý kiến đề nghị cần xem xét bổ sung quy định miễn thuế TNCN đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công của lực lượng Việt Nam tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc trong thời gian làm nhiệm vụ ở nước ngoài được hưởng chế độ tiền lương, phụ cấp và các chế độ, chính sách ưu đãi khác theo quy định của pháp luật Việt Nam. Tiền lương và phụ cấp mà Liên hợp quốc chi trả cho các lực lượng gìn giữ hòa bình đã được miễn thuế ở nhiều quốc gia thành viên. Mặc dù lực lượng Việt Nam tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc trong thời gian làm nhiệm vụ ở nước ngoài có thể là cá nhân cư trú tại nước ngoài và nộp thuế theo quy định của nước sở tại. Tuy nhiên, việc quy định miễn thuế tại Luật Thuế TNCN sẽ là sự ghi

nhận, động viên lớn đối với lực lượng tham gia gìn giữ hòa bình, phù hợp với thông lệ, nguyên tắc và sự khuyến khích của Liên hợp quốc.

Tiếp thu ý kiến tham gia và cũng không giới hạn là lực lượng Việt Nam tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc tại nước ngoài, tại dự thảo Luật hoàn thiện nội dung miễn thuế đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công của lực lượng tham gia hoạt động gìn giữ hòa bình Liên hợp quốc trong thời gian làm nhiệm vụ.

(Nội dung sửa đổi tại khoản 20 Điều 4 dự thảo Luật).

- Bổ sung quy định miễn thuế TNCN trong thời hạn 05 năm đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công của cá nhân là nhân lực công nghiệp công nghệ số chất lượng cao làm việc tại các doanh nghiệp, dự án hoạt động công nghiệp công nghệ số trong khu công nghệ số tập trung; dự án nghiên cứu và phát triển, sản xuất sản phẩm công nghệ số trọng điểm, chip bán dẫn, hệ thống trí tuệ nhân tạo; thu nhập từ các hoạt động đào tạo nhân lực công nghiệp công nghệ số theo quy định tại khoản 3 Điều 49 Luật Công nghiệp công nghệ số số 71/2025/QH15.

(Nội dung bổ sung tại khoản 2 Điều 5 dự thảo Luật).

- Bổ sung quy định về giảm thuế trong một số trường hợp để thực hiện các chủ trương, định hướng của Đảng và Nhà nước về thu hút nguồn nhân lực trình độ cao trong một số lĩnh vực của nền kinh tế, thúc đẩy phát triển khoa học và công nghệ, chuyển đổi số và đổi mới sáng tạo và một số lĩnh vực ưu tiên khác theo quy định của Chính phủ.

Điều 5 Luật Thuế TNCN quy định: Đối tượng nộp thuế gặp khó khăn do thiên tai, hoả hoạn, tai nạn, bệnh hiểm nghèo ảnh hưởng đến khả năng nộp thuế thì được xét giảm thuế tương ứng với mức độ thiệt hại nhưng không vượt quá số thuế phải nộp. Quy định này thể hiện sự quan tâm, hỗ trợ của Nhà nước trong trường hợp người nộp thuế gặp khó khăn.

Theo Luật Thuế TNCN hiện hành thì ưu đãi miễn, giảm thuế TNCN không áp dụng đối với cá nhân là nhân lực CNC, trong khi đây là lực lượng lao động quan trọng cần có cơ chế khuyến khích phát triển phù hợp. Luật CNC cũng đã có quy định Nhà nước tập trung đầu tư phát triển nhân lực CNC đạt trình độ khu vực và quốc tế; áp dụng cơ chế, chính sách ưu đãi đặc biệt để đào tạo, thu hút, sử dụng có hiệu quả nhân lực CNC trong nước và ngoài nước¹⁰, lực lượng trẻ tài năng trong hoạt động nghiên cứu, giảng dạy, ươm tạo CNC, ươm tạo doanh nghiệp CNC và các hoạt động CNC khác (khoản 3 Điều 4 Luật CNC); Tập trung đầu tư phát triển CNC trong 04 lĩnh vực công nghệ là công nghệ thông tin, công nghệ sinh học, công nghệ vật liệu mới, công nghệ tự động hóa. Luật CNC cũng quy định giao Chính phủ điều chỉnh, bổ sung lĩnh vực công nghệ cần tập trung đầu tư phát triển CNC tùy theo nhu cầu phát triển KT-XH,

¹⁰ Về khái niệm nhân lực CNC, khoản 10 Điều 3 Luật CNC số 21/2008/QH12 quy định: *Nhân lực CNC* là đội ngũ những người có trình độ và kỹ năng đáp ứng được yêu cầu của hoạt động nghiên cứu, phát triển, ứng dụng CNC, dịch vụ CNC, quản lý hoạt động CNC, vận hành các thiết bị, dây chuyền sản xuất sản phẩm CNC

quốc phòng, an ninh, trong đó đảm bảo CNC được ưu tiên đầu tư phát triển trong các lĩnh vực công nghệ phải phù hợp với yêu cầu, xu thế phát triển khoa học và công nghệ tiên tiến, hiện đại của thế giới, phát huy lợi thế của đất nước, có tính khả thi và đáp ứng một trong các điều kiện cụ thể (Điều 5 Luật CNC).

Phát triển khoa học công nghệ, nhân lực CNC là một trong những nhân tố quan trọng để tăng năng suất và thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. Để phát triển hơn nữa cho lĩnh vực khoa học và công nghệ, cần thiết phải có những chính sách tập trung thu hút các cá nhân có trình độ cao tham gia thực hiện trong các lĩnh vực như công nghệ thông tin hoặc các lĩnh vực đang ưu tiên phát triển của Đảng và Nhà nước. Đây cũng là chính sách được một số quốc gia trên thế giới áp dụng¹¹. Theo đó, cần nghiên cứu, bổ sung các quy định phù hợp tại Luật Thuế TNCN đối với thu nhập của cá nhân là nhân lực CNC làm việc tại các cơ sở như: doanh nghiệp CNC, dự án ứng dụng CNC thuộc danh mục CNC được ưu tiên đầu tư phát triển, dự án sản xuất sản phẩm CNC thuộc danh mục sản phẩm CNC được khuyến khích phát triển và nhân lực có trình độ cao trong một số lĩnh vực ưu tiên phát triển theo định hướng của Đảng và Nhà nước... Mức giảm thuế TNCN đối với nhóm đối tượng này cần đảm bảo hài hòa giữa các mục tiêu về khuyến khích các đối tượng cần ưu tiên thu hút, duy trì hợp lý mức động viên NSNN và không làm sai lệch vai trò của chính sách thuế TNCN.

Bộ Tài chính đề xuất bổ sung quy định: Giảm 50% thuế thu nhập cá nhân đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công của cá nhân là nhân lực công nghệ cao làm việc tại các doanh nghiệp, dự án thuộc lĩnh vực công nghệ cao, ứng dụng công nghệ cao, công nghệ thông tin, khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số và một số lĩnh vực ưu tiên phát triển theo quy định của Chính phủ.

(Nội dung bổ sung tại khoản 3 Điều 5 dự thảo Luật).

- Bổ sung quy định miễn thuế, giảm thuế đối với thu nhập từ chuyển nhượng chứng chỉ quỹ mở, lợi tức của nhà đầu tư cá nhân được chia từ quỹ đầu tư chứng khoán, quỹ đầu tư bất động sản thành lập theo Luật Chứng khoán nhằm phát triển các quỹ này theo định hướng, chủ trương của Đảng và Nhà nước

Tại Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 04/5/2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân (3.2 Phần II) quy định: *Rà soát, hoàn thiện chính sách thuế, tạo thuận lợi cho hoạt động đầu tư góp vốn của các quỹ đầu tư vào doanh nghiệp; Tạo thuận lợi cho hoạt động đầu tư góp vốn của các quỹ đầu tư vào doanh nghiệp; tăng hạn mức đầu tư vào tài sản dài hạn hoặc tài trợ vốn trong cơ cấu vốn của doanh nghiệp; thiết lập cơ chế huy động vốn trung và dài hạn cho các quỹ đầu tư.*

¹¹ Tuy nhiên, cũng có ý kiến cho rằng, cần thực hiện điều tiết thuế công bằng đối với các cá nhân, việc giảm thuế cho cá nhân, đặc biệt là người thu nhập cao là không thỏa đáng, dễ gây tâm lý so

Tại Quyết định số 1726/QĐ-TTg ngày 29/12/2023 của Thủ tướng Chính phủ về Phê duyệt Chiến lược phát triển thị trường chứng khoán đến năm 2030 đề ra mục tiêu *“tập trung phát triển nhà đầu tư có tổ chức, nhà đầu tư chuyên nghiệp”*. Để thực hiện mục tiêu này, một trong những giải pháp được nêu trong Chiến lược là *“Chú trọng phát triển các loại hình quỹ đầu tư chứng khoán hướng tới cơ cấu hợp lý giữa nhà đầu tư cá nhân và nhà đầu tư tổ chức; đa dạng hóa kênh phân phối chứng chỉ quỹ; khuyến khích sự tham gia của các nhà đầu tư vào TTCK thông qua các loại hình quỹ đầu tư”; “nghiên cứu đề xuất cơ chế hỗ trợ đối với các quỹ đầu tư chứng khoán bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất của hệ thống pháp luật; quy định về nhà đầu tư tham gia giao dịch trái phiếu doanh nghiệp chào bán riêng lẻ”*.

Theo số liệu của Ủy ban Chứng khoán Nhà nước, hiện nay có trên 80 quỹ mở đại chúng với doanh thu khoảng 90.000 tỷ đồng, so với nhu cầu của thị trường là rất nhỏ. Hiện tại có khoảng 10 triệu tài khoản nhà đầu tư, trong đó có 99,9% là tài khoản là nhà đầu tư cá nhân. Các quỹ này do công ty quản lý quỹ thành lập theo Luật Chứng khoán. Các quỹ đầu tư vào trái phiếu, cổ phiếu, các chỉ số ETF (chỉ số trên sở giao dịch chứng khoán)... Thống kê từ 20 công ty quản lý quỹ thì số thu thuế TNCN khoảng 20 đến 30 tỷ/năm. Công ty quản lý quỹ theo dõi được thời gian nắm giữ chứng chỉ quỹ của nhà đầu tư thông qua phương pháp hạch toán (nhập trước - xuất trước, nhập sau - xuất sau).

Nhằm khuyến khích sự phát triển của các quỹ này theo định hướng của Đảng, Nhà nước, Bộ Tài chính trình Chính phủ bổ sung quy định miễn thuế đối với thu nhập từ chuyển nhượng chứng chỉ quỹ mở thành lập theo Luật Chứng khoán được nắm giữ từ 2 năm trở lên kể từ ngày mua; bổ sung quy định giảm 50% thuế suất thuế TNCN (hiện đang là 5%) đối với lợi tức của nhà đầu tư cá nhân được chia từ quỹ đầu tư chứng khoán, quỹ đầu tư bất động sản thành lập theo Luật Chứng khoán trong thời hạn do Chính phủ quy định để triển khai thực hiện Nghị quyết số 68-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân.

(Nội dung bổ sung tại khoản 4, khoản 5 Điều 5 dự thảo Luật).

Đồng thời, việc giao Chính phủ quy định chi tiết về các khoản thu nhập được miễn, giảm thuế nêu trên sẽ đảm bảo phù hợp với thực tiễn phát sinh, đảm bảo việc miễn, giảm thuế được thực hiện đúng đối tượng, phù hợp với các nguyên tắc ban hành Luật được xác định gần đây là Luật chỉ quy định những nội dung có tính nguyên tắc.

(Nội dung bổ sung tại khoản 6 Điều 5 dự thảo Luật).

(3) Bổ sung các khoản giảm trừ đặc thù khác vào thu nhập từ tiền lương, tiền công trước khi tính thuế

Luật Thuế TNCN hiện hành đã quy định về giảm trừ cho bản thân người nộp thuế, giảm trừ gia cảnh cho người phụ thuộc mà người nộp thuế phải nuôi dưỡng; đồng thời Luật cũng quy định không tính vào thu nhập chịu thuế TNCN các khoản đóng góp bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp, bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp đối với một số ngành, nghề phải tham gia bảo hiểm bắt buộc, các khoản trợ cấp, phụ cấp đặc thù, các khoản đóng góp từ thiện.

nhân đạo...

Thời gian qua có ý kiến cho rằng cần nghiên cứu cho phép người nộp thuế được trừ một số khoản chi trong năm ở mức độ phù hợp như các khoản chi phí về y tế, giáo dục trước khi tính thuế. Qua đó, tạo điều kiện cho người nộp thuế tiết giảm được một phần chi phí cho các hoạt động này.

Qua nghiên cứu kinh nghiệm các nước (nêu trên), nhằm phát huy tốt vai trò, ý nghĩa của chính sách thuế TNCN trong việc điều tiết thu nhập nhưng có tính đến điều kiện, hoàn cảnh của người nộp thuế, Bộ Tài chính đề xuất bổ sung các khoản giảm trừ đặc thù khác bên cạnh các khoản đóng góp cho từ thiện, nhân đạo đã được quy định tại Luật hiện hành trước khi tính thuế cho cá nhân người nộp thuế, cụ thể: Người nộp thuế được giảm trừ vào thu nhập trước khi tính thuế các khoản chi cho y tế, giáo dục – đào tạo của người nộp thuế và của người phụ thuộc của người nộp thuế.

Theo đó, phạm vi các khoản chi được giảm trừ và mức độ được giảm trừ đối với các khoản chi cần phải được cân nhắc, tính toán phù hợp để vừa đạt được mục tiêu đề ra nhưng cũng không làm giảm vai trò của chính sách thuế TNCN dưới phương diện là một công cụ điều tiết thu nhập, thực hiện phân phối lại thu nhập trong nền kinh tế. Do vậy, đề nghị giao Chính phủ quy định chi tiết để đảm bảo linh hoạt, phù hợp với tình hình KH-XH.

(Nội dung bổ sung tại khoản 2 Điều 10 dự thảo Luật).

3.3. Những nội dung lược bỏ (02 nội dung)

So với Luật Thuế TNCN hiện hành, tại dự thảo Luật đã lược bỏ quy định về 02 nội dung: (1) bỏ quy định về áp dụng điều ước quốc tế (Điều 9) để thống nhất thực hiện theo quy định của khoản 1 Điều 6 Luật Điều ước quốc tế; (2) bỏ các quy định liên quan về quản lý thuế để thống nhất thực hiện theo quy định của pháp luật về quản lý thuế như quy định về quy đổi thu nhập chịu thuế ra Đồng Việt Nam (Điều 6), kỳ tính thuế (Điều 7), về quản lý thuế, hoàn thuế (Điều 8), trách nhiệm của tổ chức, cá nhân trả thu nhập và trách nhiệm của người nộp thuế (Điều 24, Điều 33). Đây là các nội dung mà pháp luật chuyên ngành đã có quy định cụ thể. Việc lược bỏ các nội dung này tại Luật Thuế TNCN sẽ đảm bảo tính đồng bộ, thống nhất của hệ thống pháp luật, không làm phát sinh thủ tục hành chính, không gây ra các tác động khác đối với NSNN và các vấn đề KT-XH có liên quan.

3.4. Những nội dung cắt giảm, đơn giản hóa thủ tục hành chính

Việc sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện các quy định về thuế TNCN tại dự thảo Luật nhằm thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng và Nhà nước về mở rộng cơ sở thuế, đảm bảo bền vững nguồn thu NSNN, thực hiện điều tiết thu nhập một cách hợp lý, đáp ứng yêu cầu phát triển KT-XH của đất nước; đảm bảo phù hợp với thông lệ quốc tế về cải cách chính sách thuế TNCN và xu hướng phát triển; đảm bảo tính minh bạch, ổn định, tạo điều kiện thuận lợi cho người nộp thuế và cơ quan thuế trong việc tuân thủ pháp luật về thuế TNCN, qua đó thúc đẩy cải cách thủ tục hành chính.

Dự thảo Luật Thuế TNCN (sửa đổi) dự kiến sửa đổi, bổ sung 30 điều trên tổng số 35 điều của Luật Thuế TNCN hiện hành, trong đó đều là các quy định về chính sách thuế thu nhập cá nhân, không bổ sung các quy định mới có liên quan đến thủ tục hành chính áp dụng đối với tổ chức, cá nhân. Ngoài ra, như báo cáo ở trên, tại dự thảo Luật cũng đã lược bỏ một số nội dung liên quan đến quản lý thuế TNCN đã được quy định tại Luật Quản lý thuế để thống nhất thực hiện theo quy định tại Luật này nhằm đảm bảo tính thống nhất của hệ thống pháp luật.

3.5. Những nội dung phân cấp, phân quyền (02 nội dung)

Liên quan đến phân cấp, phân quyền, dự thảo Luật đưa ra một số quy định giao Chính phủ như tại Luật Thuế TNCN hiện hành (như giao Chính phủ quy định chi tiết một số nội dung cụ thể về người nộp thuế, thu nhập chịu thuế, thu nhập được miễn thuế, giảm thuế và căn cứ tính thuế...), đồng thời tại dự thảo Luật bổ sung thẩm quyền cho Chính phủ, Bộ Tài chính và một số Bộ, ngành liên quan quyết định một số nội dung cụ thể:

3.5.1. Giao Chính phủ quy định mức giảm trừ gia cảnh, ngưỡng doanh thu kinh doanh không phải nộp thuế TNCN; phạm vi xác định các khoản đóng góp từ thiện, nhân đạo được giảm trừ, các khoản giảm trừ đặc thù khác; mức đóng góp bảo hiểm tham gia bảo hiểm hưu trí bổ sung theo quy định của Luật bảo hiểm xã hội hoặc quỹ có tính chất an sinh xã hội, mua bảo hiểm hưu trí tự nguyện, bảo hiểm nhân thọ của người lao động

- Cùng với việc nghiên cứu bổ sung vào thu nhập chịu thuế đối với một số khoản thu nhập khác của cá nhân ngoài các loại thu nhập chịu thuế đã được quy định tại Luật Thuế TNCN hiện hành như thu nhập từ chuyển nhượng, thanh lý tài sản, quyền tài sản là tên miền internet, quyền tài sản là tài sản số (tài sản ảo, tài sản mã hóa),... để đảm bảo đề bao quát các trường hợp trên thực tế có thể phát sinh mà tại thời điểm ban hành Luật có thể chưa xuất hiện trên thực tế, có thể nghiên cứu giao Chính phủ quy định các khoản thu nhập mới có tính chất đặc thù để đảm bảo linh hoạt, phù hợp với thực tế.

- Giao Chính phủ quy định mức giảm trừ gia cảnh, ngưỡng doanh thu kinh doanh không phải nộp thuế TNCN để đảm bảo linh hoạt, chủ động điều chỉnh cho phù hợp với thực tiễn và yêu cầu phát triển KT-XH của đất nước trong từng thời kỳ.

- Việc bổ sung phạm vi xác định các khoản đóng góp từ thiện, nhân đạo được giảm trừ để thúc đẩy người lao động có điều kiện thuận lợi tham gia hỗ trợ, mở rộng các quỹ xã hội, quỹ từ thiện của Chính phủ góp phần thực hiện tốt các chính sách an sinh xã hội, hỗ trợ đối tượng có hoàn cảnh khó khăn; bổ sung quy định cho phép người nộp thuế được trừ một số khoản chi trong năm ở mức độ phù hợp như các khoản chi phí về y tế, giáo dục... trước khi tính thuế nhằm tạo điều kiện cho người nộp thuế tiết giảm được một phần chi phí cho các hoạt động này, phù hợp với thực tiễn phát sinh cũng như tình hình kinh tế - xã hội trong từng thời kỳ.

- Giao Chính phủ quy định mức đóng góp tham gia bảo hiểm hưu trí bổ sung theo quy định của Luật bảo hiểm xã hội hoặc quỹ có tính chất an sinh xã

hội, mua bảo hiểm hưu trí tự nguyện, bảo hiểm nhân thọ cho người lao động được tính trừ trước khi xác định thu nhập tính thuế TNCN (hiện hành đang quy định tại Nghị định và cũng đồng bộ với Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp số 67/2025/QH15 vừa được Quốc hội thông qua ngày 14/6/2025, cũng giao Chính phủ quy định mức đóng góp được tính vào chi phí khi xác định thu nhập chịu thuế thu nhập doanh nghiệp).

3.5.2. Giao các Bộ, ngành

- Bộ Tài chính: Dự kiến phân cấp giao Bộ Tài chính một số nội dung đang quy định tại Nghị định về thuế TNCN hiện hành như: mức thu nhập thấp để xác định người phụ thuộc được giảm trừ gia cảnh; mức tạm khấu trừ thuế TNCN đối với các khoản thu nhập vãng lai phát sinh không thường xuyên của cá nhân; điều kiện, tiêu chí đối với chuyên gia nước ngoài thực hiện chương trình, dự án ODA không hoàn lại, viện trợ phi chính phủ nước ngoài, nhân viên Việt Nam làm việc cho cơ quan đại diện của tổ chức quốc tế thuộc hệ thống Liên hợp quốc được miễn thuế TNCN.

- Bộ Nội vụ, Bộ Khoa học và Công nghệ quy định cụ thể điều kiện, tiêu chí xác định cá nhân là chuyên gia, nhà khoa học, nhân lực CNC, nhân lực có trình độ cao để làm căn cứ xác định đối tượng được giảm thuế.

Tại dự thảo Luật đã đề xuất bổ sung quy định về giảm thuế trong một số trường hợp để thực hiện các chủ trương, định hướng của Đảng và Nhà nước về thu hút nguồn nhân lực trình độ cao trong một số lĩnh vực của nền kinh tế, thúc đẩy phát triển khoa học và công nghệ, chuyển đổi số và đổi mới sáng tạo theo định hướng của Nhà nước. Để chính sách giảm thuế này được thực hiện đúng đối tượng, cần nghiên cứu để có quy định về tiêu chí xác định cá nhân là chuyên gia, nhà khoa học, nhân lực CNC, nhân lực có trình độ cao để làm cơ sở cho việc thực hiện chính sách. Việc xác định cá nhân là nhân lực CNC, nhân lực có trình độ cao phụ thuộc vào nhiều tiêu chí cũng như các định hướng phát triển của đất nước trong từng giai đoạn.

- Bộ Khoa học và Công nghệ quy định nội hàm khái niệm, tiêu chí, điều kiện, nội dung hoạt động khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo, công ty quản lý quỹ đầu tư khởi nghiệp sáng tạo, tổ chức trung gian hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, trung tâm nghiên cứu phát triển, trung tâm đổi mới sáng tạo để có cơ sở xác định thu nhập của cá nhân phát sinh từ các tổ chức này.

3.6. Về điều khoản thi hành

Dự thảo Luật đã hoàn chỉnh gồm các nội dung:

"1. Luật này có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 7 năm 2026, trừ quy định tại Khoản 2 Điều này.

2. Quy định tại Điều 6 (thuế đối với cá nhân kinh doanh), Điều 8 (biểu thuế lũy tiến) của Luật này có hiệu lực thi hành từ ngày 01 tháng 01 năm 2026.

3. Mức giảm trừ gia cảnh thực hiện theo Nghị quyết số .../2025/UBTHQH15 ngày ... của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về điều chỉnh

mức giảm trừ gia cảnh của thuế thu nhập cá nhân và Nghị quyết này hết hiệu lực khi Chính phủ quy định mức giảm trừ gia cảnh theo quy định tại Điều 9 của Luật này.

4. Trường hợp có quy định khác nhau về ưu đãi thuế giữa Luật này với Nghị quyết khác của Quốc hội thì áp dụng theo Nghị quyết của Quốc hội. Trường hợp quy định tại Luật này ưu đãi hơn thì người nộp thuế được lựa chọn áp dụng mức ưu đãi có lợi nhất.

5. Luật này thay thế Luật Thuế thu nhập cá nhân số 04/2007/QH12 đã được sửa đổi, bổ sung một số điều theo Luật số 26/2012/QH13, Luật số 71/2014/QH13, Luật số 31/2024/QH15, Luật số 48/2024/QH15, Luật số 56/2025/QH15, Luật số 71/2025/QH15, Luật số 93/2025/QH15."

V. DỰ KIẾN NGUỒN LỰC, ĐIỀU KIỆN BẢO ĐẢM CHO VIỆC THI HÀNH LUẬT VÀ THỜI GIAN TRÌNH THÔNG QUA

1. Dự kiến nguồn lực để thi hành Luật

Các nội dung dự kiến sửa đổi, bổ sung không làm phát sinh thủ tục hành chính mới, theo đó không đặt ra các yêu cầu về việc phải bố trí nguồn nhân lực để tổ chức thực hiện. Công tác tổ chức thu thuế TNCN sẽ được thực hiện theo quy định của pháp luật về quản lý thuế và dựa trên cơ cấu tổ chức của Ngành thuế sau khi được sắp xếp lại theo chủ trương của Đảng và Nhà nước và trên cơ sở tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin.

Các nguồn kinh phí phát sinh để thi hành chính sách sẽ được cân đối từ: nguồn ngân sách trung ương và ngân sách địa phương và các nguồn kinh phí hợp pháp khác theo quy định của Luật NSNN.

2. Điều kiện bảo đảm cho việc thi hành Luật

Điều kiện bảo đảm cho việc thi hành Luật bao gồm các nội dung được xác định như sau:

- Ban hành văn bản quy định chi tiết và chỉ đạo, đôn đốc thi hành: Các cơ quan có thẩm quyền ban hành kịp thời các văn bản quy phạm pháp luật hướng dẫn thi hành Luật Thuế TNCN.

- Tuyên truyền, phổ biến Luật: Các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ thực hiện phổ biến, giáo dục Luật và các quy định liên quan; Bộ Tài chính xây dựng nội dung thông tin, tuyên truyền phổ biến những yêu cầu, nội dung và các quy định của Luật kịp thời đến các cơ quan, tổ chức và người dân, giúp hiểu biết, nắm bắt pháp luật kịp thời để thực hiện.

- Bảo đảm nguồn lực thực hiện:

+ Bộ Tài chính có chỉ đạo, hướng dẫn cụ thể để cơ quan thuế các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương tổ chức triển khai thực hiện Luật.

+ Được bố trí nguồn kinh phí để thực hiện các quy định trong Luật, ngoài

nguồn kinh phí do ngân sách nhà nước cấp, huy động nguồn lực từ cơ quan, đơn vị và địa phương, hỗ trợ của các tổ chức xã hội, tổ chức quốc tế hoặc lồng ghép vào các chương trình, dự án khác để có nguồn kinh phí bảo đảm cho việc thực hiện Luật.

- Kiểm tra, thanh tra, giám sát tình hình thực hiện:

Thực hiện công tác kiểm tra, thanh tra, giám sát tình hình thi hành Luật và các văn bản pháp quy phạm pháp luật quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật.

3. Thời gian trình thông qua

Bộ Tài chính trình Chính phủ trình Quốc hội về dự án Luật Thuế TNCN (sửa đổi) tại kỳ họp thứ 10 Quốc hội khóa XV (tháng 10/2025).

Trên đây là Tờ trình dự án Luật Thuế TNCN (sửa đổi). Bộ Tài chính kính trình Chính phủ xem xét, quyết định./.

(Trình kèm: Dự thảo Luật Thuế TNCN (sửa đổi); Báo cáo tổng kết việc thi hành Luật Thuế TNCN; Báo cáo rà soát các chủ trương, đường lối của Đảng, văn bản quy phạm pháp luật, điều ước quốc tế có liên quan đến dự thảo Luật Thuế TNCN (sửa đổi); Bản đánh giá về thủ tục hành chính, việc phân quyền, phân cấp, việc ứng dụng, thúc đẩy phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, việc bảo đảm bình đẳng giới, chính sách dân tộc; Bản so sánh dự thảo sửa đổi, bổ sung thay thế với Luật Thuế TNCN hiện hành; Bản tổng hợp ý kiến, tiếp thu giải trình ý kiến góp ý, phản biện xã hội).

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ, Phó Thủ tướng
- Hồ Đức Phúc (để báo cáo);
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Văn phòng Chính phủ (để phối hợp);
- Lưu: VT, CST (TN).

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Cao Anh Tuấn

Biểu tính thuế TNCN từ tiền lương, tiền công theo mức thu nhập (Biểu thuế lũy tiến hiện hành)

Thu nhập từ tiền lương, tiền công (trđ)	Thu nhập tính thuế (trđ) (Thu nhập trừ đi mức giảm trừ gia cảnh (cho bản thân và một người phụ thuộc, trừ BHXH 8%, BHYT 1,5%, BH thất nghiệp 1%))	Số thuế phải nộp theo biểu thuế hiện hành		Ghi chú
		Số tuyệt đối	%/Thu nhập	
15.0	-1.975	0.000	0.00%	Mức lương tính Bảo hiểm xã hội (BHXH) và Bảo hiểm y tế (BHYT) không được cao hơn 20 lần mức lương tối thiểu chung (hiện hành là 2.340.000đ/tháng). Đối với trường hợp người lao động đóng bảo hiểm thất nghiệp theo chế độ tiền lương do người sử dụng lao động quyết định, mức lương tính Bảo hiểm thất nghiệp (BHTN) không được cao hơn 20 lần mức lương tối thiểu vùng (hiện hành mức lương tối thiểu vùng gồm 4 loại, bảng tính này tính theo mức lương tối thiểu vùng được trừ cao nhất là 4.960.000 đ/tháng (vùng 1))
20.0	2.500	0.125	0.63%	
25.0	6.975	0.448	1.79%	
30.0	11.450	0.968	3.23%	
35.0	15.925	1.639	4.68%	
40.0	20.400	2.430	6.08%	
45.0	24.875	3.325	7.39%	
50.0	29.654	4.281	8.56%	
55.0	34.604	5.401	9.82%	
60.0	39.554	6.639	11.06%	
65.0	44.504	7.876	12.12%	
70.0	49.454	9.114	13.02%	
75.0	54.404	10.471	13.96%	
80.0	59.354	11.956	14.95%	
85.0	64.304	13.441	15.81%	
90.0	69.254	14.926	16.58%	
95.0	74.204	16.411	17.27%	
100.0	79.162	17.899	17.90%	
110.0	89.162	21.357	19.42%	
120.0	99.162	24.857	20.71%	
150.0	129.162	35.357	23.57%	

Phương án 1 (Biểu thuế lũy tiến đã gửi xin ý kiến)

Thu nhập từ tiền lương, tiền công (trđ)	Thu nhập tính thuế (trđ) (Thu nhập trừ đi mức giảm trừ gia cảnh (cho bản thân và một người phụ thuộc, trừ BHXH 8%, BHYT 1,5%, BH thất nghiệp 1%))	Số thuế phải nộp theo biểu thuế hiện hành		Ghi chú
		Số tuyệt đối	%/Thu nhập	
15.0	-8.275	FALSE	0.00%	Mức lương tính Bảo hiểm xã hội (BHXH) và Bảo hiểm y tế (BHYT) không được cao hơn 20 lần mức lương tối thiểu chung (hiện hành là 2.340.000đ/tháng). Đối với trường hợp người lao động đóng bảo hiểm thất nghiệp theo chế độ tiền lương do người sử dụng lao động quyết định, mức lương tính Bảo hiểm thất nghiệp (BHTN) không được cao hơn 20 lần mức lương tối thiểu vùng (hiện hành mức lương tối thiểu vùng gồm 4 loại, bảng tính này tính theo mức lương tối thiểu vùng được trừ cao nhất là 4.960.000 đ/tháng (vùng 1))
20.0	-3.800	FALSE	0.00%	
25.0	0.675	0.034	0.14%	
30.0	5.150	0.258	0.86%	
35.0	9.625	0.481	1.38%	
40.0	14.100	0.910	2.28%	
45.0	18.575	1.358	3.02%	
50.0	23.354	1.835	3.67%	
55.0	28.304	2.330	4.24%	
60.0	33.254	6.314	10.52%	
65.0	38.204	7.551	11.62%	
70.0	43.154	8.789	12.56%	
75.0	48.104	10.026	13.37%	
80.0	53.054	7.916	9.90%	
85.0	58.004	9.401	11.06%	
90.0	62.954	10.886	12.10%	
95.0	67.904	12.371	13.02%	
100.0	72.862	13.859	13.86%	
110.0	82.862	11.002	10.00%	
120.0	92.862	14.502	12.08%	
150.0	122.862	25.002	16.67%	

Phương án 2 (Biểu thuế lũy tiến đã gửi xin ý kiến)

Thu nhập từ tiền lương, tiền công (trđ)	Thu nhập tính thuế (trđ) (Thu nhập trừ đi mức giảm trừ gia cảnh (cho bản thân và một người phụ thuộc, trừ BHXH 8%, BHYT 1,5%, BH thất nghiệp 1%))	Số thuế phải nộp theo biểu thuế hiện hành		Ghi chú
		Số tuyệt đối	%/Thu nhập	
15.0	-8.275	FALSE	0.00%	Mức lương tính Bảo hiểm xã hội (BHXH) và Bảo hiểm y tế (BHYT) không được cao hơn 20 lần mức lương tối thiểu chung (hiện hành là 2.340.000đ/tháng). Đối với trường hợp người lao động đóng bảo hiểm thất nghiệp theo chế độ tiền lương do người sử dụng lao động quyết định, mức lương tính Bảo hiểm thất nghiệp (BHTN) không được cao hơn 20 lần mức lương tối thiểu vùng (hiện hành mức lương tối thiểu vùng gồm 4 loại, bảng tính này tính theo mức lương tối thiểu vùng được trừ cao nhất là 4.960.000 đ/tháng (vùng 1))
20.0	-3.800	FALSE	0.00%	
25.0	0.675	0.034	0.14%	
30.0	5.150	0.258	0.86%	
35.0	9.625	0.481	1.38%	
40.0	14.100	1.115	2.79%	
45.0	18.575	1.786	3.97%	
50.0	23.354	2.503	5.01%	
55.0	28.304	3.246	5.90%	
60.0	33.254	4.314	7.19%	
65.0	38.204	5.551	8.54%	
70.0	43.154	6.789	9.70%	
75.0	48.104	8.026	10.70%	
80.0	53.054	9.264	11.58%	
85.0	58.004	10.501	12.35%	
90.0	62.954	11.886	13.21%	
95.0	67.904	13.371	14.07%	
100.0	72.862	14.859	14.86%	
110.0	82.862	17.859	16.24%	
120.0	92.862	20.859	17.38%	
150.0	122.862	31.002	20.67%	